

- ✦ Aalten
- ✦ Beltrum
- ✦ Bredevoort
- ✦ Eibergen
- ✦ Groenlo
- ✦ Harreveld
- ✦ Lichtenvoorde
- ✦ Lielde
- ✦ Mariëvelde
- ✦ Meddo
- ✦ Neede
- ✦ Rekken
- ✦ Rietmolen
- ✦ Vragender
- ✦ Winterswijk
- ✦ Zieuwent

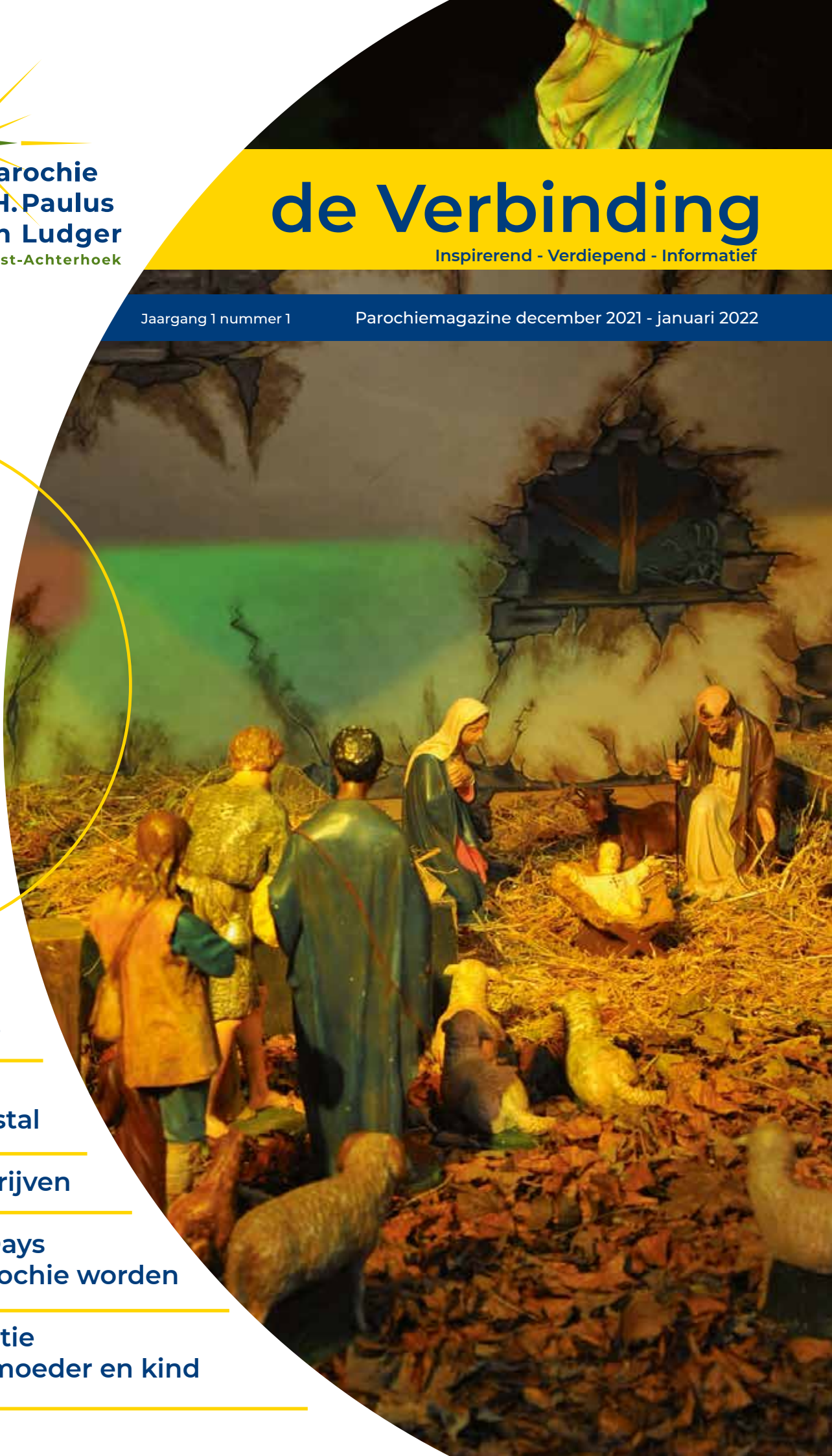
Kerstacties

Symboliek in de kerststal

Iconen schrijven

Together Days Samen parochie worden

Advents actie Zorg voor moeder en kind

Van de redactie

Op de ochtend, dat ik dit artikel schrijf, is de eerste nachtvorst zichtbaar. Het is wit op het dak en in de tuin. Gelukkig heb ik enkele planten afgedekt ter bescherming. We voelen dat we in een overgangstijd zijn van de seizoenen. De bomen die hun bladeren zien kleuren beginnen kaler te worden. De winter komt eraan.

Precies in deze tijd gaan we ons voorbereiden op een groot feest. Kerstmis, de geboorte van Immanuel, God met ons. Nieuw leven dat zich aankondigt. Hoe weerbarstig onze wereld, onze samenleving of persoonlijk leven ook is, de natuur blijft zijn gang gaan. Kerstmis is het feest van hoop en toekomst. Zoals elke geboorte vreugde brengt bij ouders en familie. Een kind dat belofte in zich draagt en dat ons leven daardoor ook verder zal gaan. Maar eerst Advent. In vier weken bereiden we ons voor op de geboorte van de Vrededorst. Wachmend en wakend op nieuw licht.

Natuurlijk is kerstmis ook warmte, gezelligheid met familie en vrienden. Niet voor iedereen is het zomaar feest met kerstmis. Mensen die te maken hebben met armoede door allerlei oorzaken. U leest over de kerstacties in deze Verbinding. PCI, Vincetius en Stichting Kerstactie Berkelland zorgen ervoor dat er iets extra's gedaan wordt voor kwetsbare gezinnen.

Mgr. Woorts schrijft over de kerststal en de achterliggende betekenis van de 'figuren' die we daarin aan treffen. Inspirerend is het verhaal over iconen en het schrijven van iconen.

Lokale geloofsgemeenschappen schrijven over hun activiteiten en ook over de zoektocht naar vitaliteit en toekomst. Natuurlijk is er het overzicht van de liturgische

vieringen voor de komende periode. Er zijn rond kerstmis en oud- en nieuwjaar veel momenten waarop we ook in gebed ons met elkaar en God kunnen verbinden. Zo aan het eind van het jaar is er vaak alle reden tot dankbaarheid, maar ook om te vragen om zegen voor het nieuwe jaar dat voor ons ligt.

Overigens hebben we gemerkt dat velen de eerste Verbinding met genoegen hebben ontvangen en gelezen. Er kwamen reacties binnen en we kregen feedback, ook van de correspondenten uit de lokale geloofsgemeenschappen. Daar zijn we blij mee en we blijven werken aan de verbetering van ons parochieblad. Dus blijf uw reactie kenbaar maken.

Er is dit jaar veel in beweging gekomen rond onze communicatiemiddelen en de parochie. Er zijn besluiten genomen die vaak pas achteraf, door corona, besproken konden worden. Maar samen zijn we verder gekomen. Dank aan allen die hebben bijgedragen aan de vernieuwing en verandering in en bij het ontstaan van de parochie HH. Paulus en Ludger.

Met geloof en vertrouwen blijven we samen op weg gaan, ook in 2022.

Wij wensen u een zalig kerstfeest toe en een zegenrijk nieuwjaar.

Namens de redactie, Diaken Cor Peters

Redactie blad

Luuk Kouijzer, coördinator
E: redactie@paulus-ludger.nl
Frans Stoltenborg
Diaken Cor Peters
Berry Brockötter
Vincent Stapelbroek

Redactie nieuwsbrief

Gerard Bartels, coördinator
E: nieuwsbrief@paulus-ludger.nl
Diaken Cor Peters
Berry Bröckotter

Beheer website

Luuk Kouijzer, coördinator
E: webmaster@paulus-ludger.nl
Gerard Bartels
Berry Brockötter

Volgende nummer

Het volgende nummer verschijnt 24 januari. De uiterste inleverdatum voor kopij is 7 januari. Het volgende nummer omvat de periode februari-maart.

Bezorging

Heeft u vragen of opmerkingen omtrent de bezorging van de Verbinding? Wilt u het parochieblad ontvangen? Neem contact op met het secretariaat van uw locatie.

Omslagfoto

De kerststal van de locatie Aalten.
Foto: Frans Stoltenborg.

PASTORALE NOODWACHT:
T: 06-190 17 292

Eucharistisch centrum

Groenlo
Kerkstraat 8
7141 BA Groenlo

Parochiesecretariaat

Francis Poelhuis,
Angela Röeling,
Marieke Kleyweg
Nieuwstad 12
7141 BD Groenlo
T: 0544-46 46 63
E: secretariaat@paulus-ludger.nl
Openingstijden:
ma t/m do 08:30 uur t/m 15:00 uur,
vrij 08:30 uur t/m 12:30 uur.

Pastorale team

H. de Jong, pastoor
E: h.dejong@paulus-ludger.nl
T: 06 -123 79 793
C. Peters, diaken
E: c.peters@paulus-ludger.nl
T: 06 -510 36 579
C. Roetgerink, pastoraal werkster
E: c.roetgerink@paulus-ludger.nl
T: 06 -207 39 564

Parochiebestuur-DB

Pastoor H. de Jong, voorzitter
Jos Rosendaal, vice-voorzitter
E: vice-voorzitter@paulus-ludger.nl
Johannes Hoekstra, secretaris
E: secretaris@paulus-ludger.nl
Ton de Vries, penningmeester
E: penningmeester@paulus-ludger.nl
Ben Bomers, personeel en vrijwilligers
E: personeel@paulus-ludger.nl
Gerard Bartels, begraafplaatsen
E: begraafplaatsen@paulus-ludger.nl
Betsy Hummelink-Hulshof, geloofsgemeenschappen
E: gemeenschappen@paulus-ludger.nl
Berry Brockötter, communicatie
Vincent Stapelbroek, communicatie
E: communicatie@paulus-ludger.nl

Stafmedewerker bestuur

Hans de Graaf
E: bestuur@paulus-ludger.nl

Parochiële Caritas Instelling

Bank: NL32 RABO 0336 1608 36
Bank: NL76 RABO 0119 5807 72

Pastor Dave Fonds

Bank: NL70 RABO 0374 0055 75
Parochiebestuur o.v.v. Pastor Dave

MOV-werkgroep

Rianne van Boxtel

ANBI status

De parochie bezit een ANBI status. (een Algemeen Nut Beogende Instelling). De verplichte ANBI gegevens zijn centraal door het aartsbisdom verwerkt en in te zien op <https://anbi.rkc.nl/publicaties/UTR37406>

Deze tweede uitgave van het nieuwe parochieblad beslaat de periode van Advent tot en met eind januari 2022. Een bijzondere tijd in het liturgisch jaar.

Anders dan het kalenderjaar begint het liturgische jaar eind november, op de eerste zondag van de Advent, en eindigt met het hoogfeest van Christus, Koning van het Heelal. In het liturgisch jaar worden de centrale aspecten van het katholieke geloof en de belangrijkste momenten uit het leven van Jezus en Maria in herinnering gebracht om door de gelovigen opnieuw beleefd te worden.

De paarse Adventstijd als voorbereiding op de geboorte van Jezus, wat in de feestelijke witte Kersttijd gevierd wordt en doorloopt tot de Doop van de Heer. De tijd die buiten deze speciale periodes valt heet de "tijd door het jaar" met "groene (zon)dagen door het jaar".

Op 1 januari vieren we Maria, Moeder van God. Mens onder de mensen, zij en haar Goddelijke Zoon.

Gedurende ons leven krijgen we als mensen

TIJD EN PRIORITEIT

met een vrije wil dus tijd waaraan we zelf invulling mogen geven en keuzes kunnen maken. De keuze om al dan niet, meer of minder te leven van wat Jezus ons meegeeft en wat God van ons vraagt. Namelijk de liefde die van God uitgaat te beantwoorden en door te laten dringen in ons leven en van daaruit te handelen. Dat is niet gemakkelijk, want er komt zoveel op ons af. Vaak vinden we in de alledaagse beslommingen en warboel geen tijd en komen we aan een aantal zaken niet toe.

Hebben we geen tijd ...? Of stellen we geen prioriteit ...?

Kunnen we geen tijd vinden voor anderen of geen tijd om bijvoorbeeld te bidden? Of in te gaan op de uitnodiging van God om Hem te ontmoeten in de eucharistie, in Woord en gebed. Als we geen prioriteit geven aan het contact met God, aan onze dankbaarheid jegens Hem, dan vervaagt Gods aanwezigheid in ons leven. Dan verdamppt de gedachte aan onze enige Heer en schuilt daarin het gevaar dat we onszelf de maat vinden van alles wat goed en kwaad is. Of wellicht krijgen anderen of zelfs andere dingen de status van godheid, waar we blind achter aan lopen.

Een nieuw jaar en een nieuw begin staan voor de deur. Regels, geboden en verboden, we hebben er soms moeite mee en toch moeten we ons ertoe verhouden. Dat vraagt om een beminlijke rust in onszelf om onze gedachten hierover te laten gaan en ons gedrag hierop af te stemmen. Weten we nog hoe we dat kunnen doen? Welke goede voornemens hebben we gemaakt of gaan we nog maken? Er wordt ons een ruimte gegeven. Al in het eerste Bijbelboek Genesis staat dat geschreven en jawel in de toekomstige tijd! Gij zult ... Geen gebiedende wijs, maar ruimte om prioriteit te geven en keuzes te maken in de tijd die voor ons ligt. We mogen meegaan op de weg die God al voor ons in petto heeft. En misschien is dat wel het allermoeilijkste: vertrouwen dat het goed komt op de weg die God voor ons wil. Geduld vermag veel. Bidden nog meer ...

Weet je niet zeker waar je voor kunt bidden? Praten met God voelt niet altijd makkelijk, maar als we God beter willen leren kennen is het nodig om te weten hoe we eerlijk en nederig met Hem kunnen praten. Jezus kan ons als beste binnenleiden omdat in Hem, God en mens zijn verbonden.

1. Houd het eenvoudig

God is niet geïnteresseerd of je woorden wel duur genoeg klinken – Hij wil gewoon

tijd met je doorbrengen. Sommige van de beste gesprekken met God ontstaan wanneer je eenvoudigweg deelt waar je aan denkt en Hem dan de ruimte geeft om te reageren.

Stel bijvoorbeeld vragen als: God, wat moet ik doen aan ... ? God, wat denkt U van ... ? God, zou U ... ? God, waarom heeft U ... ?

2. Wees oprecht

God wordt niet boos op je voor je eerlijkheid, dus wees oprecht als je bidt. Onthoud, niets kan je scheiden van Gods liefde. Als je dus niet weet wat je moet zeggen, vertel God dat. Als je gefrustreerd bent over een situatie, zeg het. Hij wil dat je vrijmoedig en met vertrouwen bij Hem komt. Met God kan je praten over de zorgen die je nu hebt. Zeg bijvoorbeeld dingen als:

Ik worstel met... Ik heb hulp nodig met... Ik begrijp niet waarom... Ik ben gefrustreerd omdat...

3. Blijf komen

Bidden kan in het begin wat vreemd aanvoelen, maar hoe vaker je het doet, hoe makkelijker het wordt. Het zou een inspirerend voornemen kunnen zijn om dagelijks 5 minuten met God te praten. Een openingszin zouden kunnen zijn: Ik hoop op... Ik ben dankbaar voor... Ik ben enthousiast omdat... Vandaag merkte ik dat...

Namens het pastoraal team wensen we iedereen een gezegende tijd, alvast een Zalig Kerstfeest en vrede en alle goeds voor een nieuw jaar Deo Volente: als God het wil

Carla Roetgerink, november 2021.

Het bestuur stelt zich voor

Vincent Stapelbroek Communicatie

Mijn naam is Vincent Stapelbroek. In 1960 ben ik geboren in de vestingstad Groenlo, maar mijn jeugd heb ik doorgebracht in het mooie dorp Beltrum. Sinds 1983 ben ik getrouwd met Marjo. We hebben twee kinderen en twee kleinkinderen.

Sinds de beginjaren tachtig ben ik werkzaam in het basisonderwijs. Op dit moment werk ik als (inval)leerkracht in

Harreveld, Zieuwent en Mariëvelde. Daarnaast ben ik gedurende enkele decennia actief geweest als koördinant. Tegenwoordig ben ik in de vrije tijd en ook op school nog regelmatig met muziek bezig. Samen met Marjo vormen we het 'Duo Weerkommen'. We verzorgen af en toe een optreden, bijv. bij 'De Zonnebloem'. En als ik op een school een groep overneem, zoek ik ook altijd een klein gaatje om een muzieklusje te geven. Dan klap ik mijn opvouwbare piano open en weten de kinderen dat we samen gaan zingen. Dat is meestal heel gezellig. Muziek verbindt.

Verbinding, daar gaat het tenslotte om. Een andere hobby van mij is schrijven. Juist door het schrijven van verhalen, kun je mensen iets moois vertellen en soms zelfs inspireren. Dat is voor mij een drijfveer om voor 'de Verbinding' te schrijven. Dat kan over allerlei religieuze onderwerpen gaan. Mensen vertellen mij over hun geloofservaringen. Het kan ook gaan over een mooie tentoonstelling of iets waardevols uit de kerk. Wat is de achtergrond en betekenis van sommige rituelen? Over dat soort dingen wil ik schrijven. En vanuit deze communicatieve activiteiten was de stap naar werkzaamheden voor de media van de parochie best logisch. Toen ik gevraagd werd voor het parochiebestuur, heb ik dan ook, na een lichte aarzeling, 'ja' gezegd. Sinds oktober word ik ingewerkt door Berry Brockötter. Vanaf januari neem ik het stokje van hem over. Dan ben ik het aanspreekpunt

voor de afdeling 'Communicatie' van de parochie. Dan hoop ik nog iets meer te kunnen betekenen voor 'de Verbinding'. Daar ga ik in ieder geval mijn best voor doen.

Ben Bomers Personeel en vrijwilligers

Graag wil ik mij in ons parochieblad "de Verbinding" aan u voorstellen. Mijn naam is Ben Bomers, woon in Groenlo en ben sinds 1 januari 2021 met pensioen gegaan. Hiervoor heb ik 45 jaar in het basisonderwijs in Groenlo en Zwolle gewerkt. Eerst als groepsleerkracht en de laatste 25 jaar als directeur op diverse basisscholen. Een fantastische tijd, waar ik met veel plezier aan terugdenk. Naast

mijn werk op school was ik vooral actief op sportief gebied als jeugdtrainer bij de SV Grol en later als opleidingstrainer bij de KNVB. In die tijd ook een van de oprichters van het Internationale Marveldtoernooi, waarvoor ik 25 jaar in het bestuur heb gezeten. Ook was en ben ik vanaf jonge leeftijd actief als vrijwilliger (misdienaar, acoliet, voorbereiding van jongerenvieringen etc.) in de H. Calixtuskerk in Groenlo.

Vlak voor mijn pensioen werd ik door pastoor De Jong gevraagd om zitting te nemen in het nieuwe bestuur van HH. Paulus en Ludgerparochie. Daarbij met de portefeuille personeel. Een nieuwe uitdaging, die ik graag aan ga en ben dan ook zeer benieuwd, hoe ik mijn steentje kan bijdragen aan de opbouw van onze parochie. Er ligt veel werk en er moeten soms moeilijke keuzes gemaakt worden. Maar met de samenwerking van u allen zie ik de toekomst vol vertrouwen tegemoet.

Bedevaart naar Banneux

Beste Pelgrims

Nu dat de maatregelen rondom het coronavirus dusdanig versoepeld zijn heeft het landelijk diocesane bestuur gekeken of het weer mogelijk is om op bedevaart naar Banneux te gaan.

Er is weer, onder voorbehoud, een datum bekend gemaakt dat Bisdom Utrecht weer naar Banneux kan/mag gaan.

De bedevaart staat gepland voor 27 mei tot en met 31 mei 2022.

Het landelijk diocesane bestuur heeft aangegeven dat er wel een begin gemaakt mag/kan worden met de voorbereidingen maar dat er uiterlijk 1 maart 2022 het definitieve besluit wordt genomen of de bedevaart doorgaat of niet.

Er is ook gesproken over de veiligheid/gezondheid van gasten en vrijwilligers. Daarom is iedereen het er over eens dat er alleen vrijwilligers en gasten mee kunnen/mogen die gevaccineerd zijn en een QR code hebben.

De vrijwilligers (ook wel de witte engelen van Banneux genoemd) hebben er in ieder geval al erg veel zin in om U als gast weer te mogen verwelkomen en de zorg te geven waar nodig.

Dus als u zin heeft om weer mee te gaan, noteer de datum dan alvast op de kalender. Zodra er meer bekend wordt zullen we dit in dit blad of de digitale nieuwsbrief melden.

Audrey vd Heijden
Secretaris regio Gelderland Oost

Iedere twee minuten overlijdt een moeder

Adventsactie 2021

Tijdens de Adventsperiode vragen we uw aandacht voor de zorg voor moeders en jonge kinderen in ontwikkelingslanden.

Hoewel er nog heel veel moet gebeuren op het gebied van moeder- en kindzorg zijn er gelukkig ook hoopvolle ontwikkelingen op dit gebied te melden.

In 2019 was de kindersterfte gedaald tot het laagste punt ooit. Bij moeders daalde het aantal sterfgevallen met meer dan een derde ten opzicht van 1990. Het helpt dus enorm deze belangrijke, kwetsbare groep te steunen met concrete hulp en dat geeft hoop! Adventsactie steunt dit jaar projecten die zich richten op goede, bereikbare zorg voor moeder en kind rondom de zwangerschap, de bevalling en de periode erna.

Project 2021

Dit jaar vragen wij uw steun voor een project in Zimbabwe. De plattelandsbevolking van Zimbabwe lijdt aan chronische ondervoeding als gevolg van de aanhoudende droogte en mislukte oogsten. Deze situatie heeft ook impact op de gezondheid van aanstaande moeders en hun kinderen.

Wat moet er gebeuren

Relatief veel pasgeborenen en hun moeders sterven rond de bevalling. De belangrijkste oorzaken hiervan zijn de vele thuisbevallingen en de grote afstanden tot de dichtstbijzijnde kraamkliniek. De Nyanzou-kraamkliniek bevindt zich in het UMP-district. Het verzorgingsgebied van deze kliniek is groot en er is weinig vervoer beschikbaar. Daarom kunnen vrouwen niet wachten tot de bevalling zich aandient en dan pas naar de kliniek gaan. Een goed toegerust opvanghuis voor

de aanstaande moeders is dan ook van groot belang. Het bestaande opvanghuis is te klein, vervallen en er zijn geen behoorlijke sanitaire voorzieningen. Het project wil ervoor zorgen dat het opvanghuis voor moeders met een aantal kamers wordt uitgebreid en wordt voorzien van sanitair en een keuken. Ook zullen er zonnepanelen worden geïnstalleerd aangezien de kliniek nu niet is aangesloten op het elektriciteitsnetwerk. De zonnepanelen maken verlichting bij nachtelijke bevallingen mogelijk.

Verder is het doel van het project dat de algemene gezondheid van moeders en hun kinderen wordt verbeterd door voorlichting en training te geven aan ouders en lokale verpleegkundigen over goede voeding, gezondheid en verzorging.

Het project wil er voor zorgen dat door uitbreiding en renovatie van het opvanghuis jaarlijks tweehonderdvijftig moeders met hun kinderen worden opgevangen alsmede zeventig vaders om hun vrouw te steunen. Verder zullen er vijftien lokale verpleegkun-

digen worden opgeleid op het gebied van geboortezorg en zuigelingen- en kleuterzorg.

Steun dit project

Als u dit project wilt steunen dan is uw bijdrage in de collecte tijdens de Adventsperiode enorm welkom.

U kunt uw gift ook overmaken op rekeningnummer NL89 INGB 0653 1000 00 t.n.v. Adventsactie o.v.v. project Zimbabwe.

Of u kunt rechtstreeks naar de donatie pagina van het project op de website van de adventsactie gaan met de QR code.

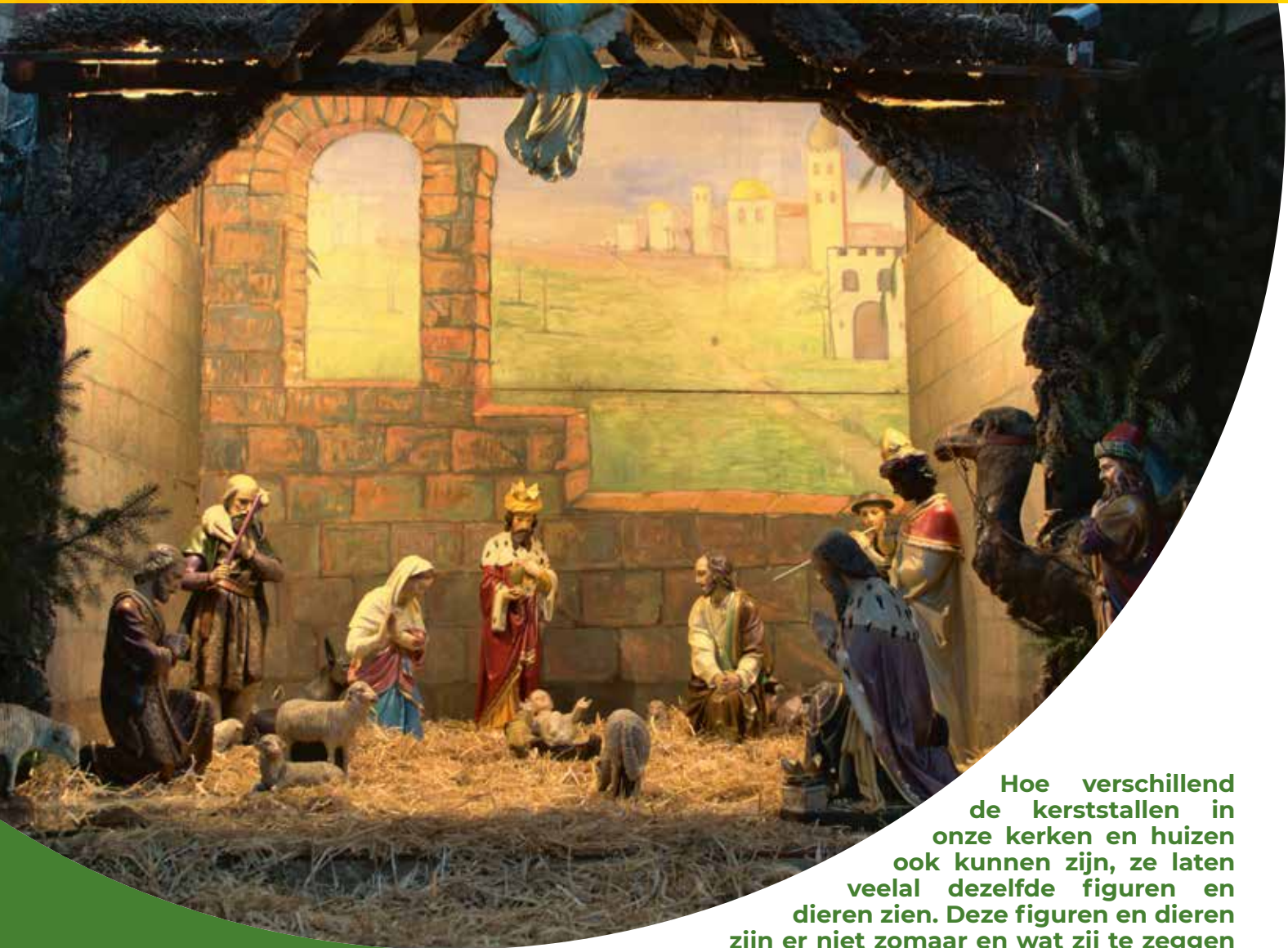

Hartelijk dank voor uw bijdrage.

ADVENTSACTIE

EEN CAMPAGNE VAN VASTENACTIE

Hoe verschillend de kerststallen in onze kerken en huizen ook kunnen zijn, ze laten veelal dezelfde figuren en dieren zien. Deze figuren en dieren zijn er niet zomaar en wat zij te zeggen hebben, dat wil ook blijken uit de wijze waarop zij zijn opgesteld. Het onderstaande wil behulpzaam zijn bij het verstaan van de verschillende figuren en dieren, alsook bij een goede opstelling daarvan.

Tekst:
Mgr. drs. Herman W. Woorts,
hulpbisschop van Utrecht

Foto: Luuk Kouijzer, kerststal
in de kerk van Zieuwent

Ontwikkeling

De oudste voorstellingen van de geboorte van Jezus en de aanbidding van de Wijzen dateren uit de derde eeuw. Centraal ligt het Kind in doeken gewikkeld in de kribbe met de os en de ezel als zijn voornaamste gezelschap. Bij de aanbidding door de Wijzen houdt Maria - gezeten op een stoel - het Kind (uitgebeeld als een jonge leraar) vóór zich op schoot. De Wijzen dragen hun geschenken aan. Zij lopen alle drie en kennen nog geen onderscheid in leeftijd, houding en huidskleur.

De kerststal die wij kennen is het gevolg van het doorbreken van het gevoel en de menselijkheid in de 12e eeuw. De H. Bernardus van Clairvaux mediteerde over de armoede van de stal. De H. Franciscus van Assisi bracht het in beeld: in 1223 hield hij een kerstviering bij de grot bij Greccio, waar toen de afbeelding van het Kerstkind te zien was, met een echte os en ezel. Hij wilde de armoede van het Kind en daarmee Zijn lij-

den met eigen ogen zien.

Na deze levende kerststal van de H. Franciscus komen er kerststallen met losse beelden. Eén van de oudste is van Arnolfo di Cambio uit ca. 1289 en is te zien in de schatkamer van de basiliek Santa Maria Maggiore te Rome. Maria is dan op een flinke verhoging gezeten met het naakte Kind op schoot.

Stal of grot

Kerstbeelden worden geplaatst in en rond een stal of grot. Beiden hebben 'oude papieren'. De evangelist Lucas zegt enkel "dat er geen plaats was in de herberg" en dat het Kind werd neergelegd "in een kribbe" (Lc. 2, 7) ofwel een voerbak. In het Westen is men daarom de geboorte gaan afbeelden in een stal.

Rond Bethlehem waren grotten en onder de Geboortekerk (4e eeuw) bevindt zich de 'Geboortegrot'. In het Oosten wordt de geboorte van Jezus daarom voorgesteld in een grot. Soms zien wij op Westerse afbeel-

Onze kerststal

dingen een combinatie: een grot met een houten uitbouw. De grot heeft ook de symboliek van duisternis en dood, waarin het Licht (Christus) wordt geboren om ons te verlossen van zonde en dood.

Het Kind

Zoals gezegd, de oudste voorstellingen van de geboorte van Jezus laten Hem zien als het Kind, liggend een kribbe, in doeken gewikkeld. Hij is de centrale persoon in de voorstelling. Alle aandacht gaat naar Hem uit. Zo zal het ook moeten zijn in onze kerststallen: het Kind is degene naar wie alle anderen gericht zijn. Het is dan ook belangrijk dat het Kind in onze kerststal goed te zien is, zeker ook door kinderen die voor de kerststal staan en dat Hij niet verdwijnt achter andere figuren.

Os en ezel

De oudste voorstellingen laten zien dat de os en de ezel zich het dichtst bij het Kind bevinden. Dat is niet vanuit een later idee dat het zo koud was in Bethlehem en dat de os en de ezel daarom het Kind moesten verwarmen.

Dat is opvallend want de os en de ezel komen niet voor in de Evangelieën of andere geschriften van het Nieuwe Testament. Toch is men in de Oudchristelijke tijd allereerst een os en een ezel bij het Kind in de kribbe gaan afbeelden. Dit verwijst naar de profeet Jesaja die zegt: "Een os kent zijn eigenaar, een ezel de krib van zijn meester; maar Israël weet van niets, mijn volk heeft geen begrip." (Jes. 1, 3).

Jesaja die zijn volk Israël tot God wil terugbrengen, hij voert de os en de ezel op omdat zij hun eigenaar en meester (God) wèl (er) kennen. Christenen zijn de os en de ezel daarom bij de kribbe gaan plaatsen: als symbool van erkenning: dat in dit Kind de God van Israël voor ons mens is geworden.

In de Middeleeuwen is deze verwijzing veelal vergeten en verdwijnen de os en de ezel naar de achtergrond, al of niet smikkend uit een ruif of een voerbak.

In onze kerststallen komt de os en de ezel dus een belangrijke plaats toe, vanwege hun verwijzende rol naar degenen die in het Kind van Bethlehem God (er)kennen. Daarom zullen zij dicht in de buurt van het Kind blijven, bij voorkeur - zoals in de Oudchristelijke tijd - direct achter het Kind.

Maria en Jozef

Op de oudste voorstellingen van de geboorte ligt Maria op een rustbed, wat terzijde van het Kind. Zij kijkt naar Hem, het mysterie van Gods menswording in Hem, overwegend. Er is dan nog geen sprake van een tedere nabijheid of aanraking van Moeder en Kind. Alle accent ligt op de beschouwing over wie dit Kind ten diepste is. Jozef is dan nog niet of nauwelijks te zien; hij komt pas vanaf de zesde eeuw veelvuldig in beeld bij de Kerstvoorstellingen en zit dan vaak in de buurt van het Kind. Hij overweegt dan het mysterie van het maagdelijk moederschap van zijn vrouw, de Moeder Gods ofwel de 'Godbarende'.

In onze kerststallen zien wij Maria en Jozef doorgaans zoals zij in de Middeleeuwen worden verbeeld: Maria meestal geknield, Jozef staande of ook geknield.

In onze kerststallen komt aan Maria en Jozef een ereplaats toe. Vaak zijn zij zo gemaakt, dat ze richting het Kind kijken, met een eerbiedige houding.

Herders

De eerste die geroepen worden om bij het Kind te komen zijn de herders.

Zij waren Joden. Jezus is allereerst gekomen voor zijn eigen Joodse volk.

Om dit uit te drukken is het zinvol om de herders in de kerststal ook bij elkaar te plaatsen. Vaak is er een oudere herder die knielt. Dit drukt aanbidding uit.

Die knielende herder komt het best tot zijn recht als hij van zijn 'collega's' het dichtst bij het Kind wordt neergezet.

Wijzen/Koningen

Het zal per kerk en huis verschillen of de drie Wijzen/Koningen uit het Oosten al direct vanaf Kerstmis bij de kribbe worden geplaatst of dat zij pas met het Hoogfeest van de Openbaring des Heren ofwel 'Drie-koningen' arriveren.

Een en ander is ook afhankelijk van de beschikbare ruimte in en rond de kerststal. Melchior wordt een witte grijsaard en knielt meestal. Hij staat door zijn witte huidskleur symbool voor het werelddeel Europa. Hij wordt het dichtst bij het Kind afgebeeld. Vervolgens de wijze/koning van middelbare leeftijd: Balthazar. Hij wordt nogal eens met een bruine huidskleur afgebeeld; hij staat symbool voor het werelddeel Azië. En de jongste, Caspar, heeft een zwarte huidskleur, uiteraard vanwege Afrika.

Door de drie Wijzen/Koningen die verschillend zijn van houding, huidskleur en leeftijd worden alle volkeren gesymboliseerd. Na het Joodse volk (gesymboliseerd door de herders) komen de volkeren af op het Licht dat Christus is.

De voorstellingen laten altijd drie Wijzen/Koningen zien. Matteüs - de enige evangelist die ons vertelt over hun bezoek aan het Kind (hoofdstuk 2) - schrijft echter niet over het aantal Wijzen. Hij heeft over de drie soorten geschenken die zij meebrachten: goud wierook en mirre. Dit is al vroeg als volgt verstaan: het goud staat voor het koningschap van Christus, de wierook voor Christus als God en de mirre (dat werd gebruikt voor een begrafenis) voor Christus als mens.

Vanuit de gedachte in de Middeleeuwen dat de drie Wijzen/Koningen alle volkeren symboliseren (Europa, Azië en Afrika), had er bij wijze van spreken na de ontdekking van Amerika in 1492 nog een Indiaan en later nog een Aboriginal bij de kerststal als Wijze/Koning geplaatst kunnen worden.

Evenals de herders verdient het aanbeveling om de Wijzen/Koningen - al of niet met hun kameel en kameeldrijver - bij elkaar te plaatsen in de kerststal, en wel zo dat het volgorde van de leeftijden wordt aangehouden: het eerst (het dichtst bij het Kind) de ouderdom, vervolgens de middelbare en ten slotte de jeugdige leeftijd.

Engel

Deze verkondigde aan de herders de geboorte van de Redder. Veelal afgebeeld met de tekst 'Gloria in excelsis Deo' of 'Eer aan God in den hoge' drukt de engel uit waartoe wij ten diepte onze kerststallen opstellen: tot eer van God, om Hem te danken voor zijn menswording voor heel de mensheid.

Kerststallen tentoonstelling

In Kranenburg is een kersstallententoonstelling met honderden kerstgroepen in het Heiligenbeeldenmuseum.

De tentoonstelling is geopend van 6 december tot en met 9 januari van 11:00 uur tot 17:00 uur. Het museum is gesloten op eerste Kerstdag en Nieuwjaarsdag.

Toegangs prijs is 6 euro per persoon, gratis toegang met Museumjaarkaart. Kinderen tot 12 jaar gratis.

Adres: Ruurloseweg 101, 7251 LD Kranenburg/Vorden, meer informatie: www.heiligenbeeldenmuseum.nl

Ergens in de jaren negentig van de vorige eeuw luisterde ik veel naar byzantijnse muziek. Ook bezocht ik wel eens een viering van de oosters-orthodoxe kerk. Zo'n dienst kon ik natuurlijk niet helemaal volgen, want mijn Russisch is niet zo geweldig... Toch werd ik geraakt door de heilige rituelen, de warme mannenkoormuziek en door de aanwezigheid van mystieke schilderijen met afbeeldingen van Jezus, Maria en andere heiligen. Wat waren dat voor schilderijen? Hoe werden ze gemaakt?

Tekst:
Vincent Stapelbroek

Foto's:
Rob Nijhuis,
Wikipedia

Bronnen:
Marjan Nijhuis,
Rob Nijhuis,
Iconen, Noach nr 3, 2009,
Wikipedia

De jaren vlogen voorbij... Inmiddels wist ik natuurlijk al wel dat je die prachtige schilderijen 'iconen' noemde, maar wat wist ik er echt van? En toen, een kleine dertig jaar later, kreeg ik zomaar de kans om een bezoekje te brengen aan een iconenschilder...

Op bezoek bij kunstenaress Marjan Nijhuis

'Kom binnen. Hang je jas daar maar neer... En loop maar mee.' Brandend van nieuwsgierigheid volg ik de kunstenaress. Een half minuutje later sta ik in een klein zolderatelier. Mijn mond valt open van verbazing. De ruimte staat vol met kunstwerken: schilderijen met een Rembrandtachtige sfeer, impressionistische werken en... Ja, zeker twee wanden hangen vol met iconen... Ik zie oosters-orthodoxe afbeeldingen van Jezus, Maria, engelen, heiligen... 'Prachtig! En wat een mooie iconen.' 'Dat zeggen mensen vaker.' Marjan Nijhuis kijkt mij vriendelijk aan. 'Het gaat bij ico-

nen om het spirituele, niet om het mooie... Kom, ik zal je even in het kort laten zien hoe zo'n icoon wordt gemaakt. In het echt is het natuurlijk soms een kwestie van maanden, soms zelfs jaren...'

Monnikenwerk met nonnengeduld...

'Kijk, dit is tempera. Dat is zeer oude verf; nog van voor de olieverf. Eigeel en water, half om half... Dan krijg ik een bindmiddel, dat kan ik mengen met een pigment.' Met een klein kwastje mengt Marjan de bestanddelen. Eenmaal gedroogd is de tempera een zeer duurzame verf. 'Bij het schilderen van iconen werk je volgens een eeuwenoude traditie en altijd van donker naar licht...' Op een plankje laat Marjan wat schetsen zien. Ze vertelt dat het altijd een afbeelding is naar het oerbeeld. 'Maar eerst moet je de plank maken. Een aantal lagen krijt worden op het paneel aangebracht, afwisselend van boven naar beneden en van links naar rechts. Je maakt dus steeds een kruis. Zo krijg je een ondergrond van minstens

Van kunstschilder tot iconenschrijver

zeven lagen krijgt. Om de drie lagen schuur je de plank licht. Je zorgt dus eerst voor een gelaagde achtergrond. Daarna ga je geduldig aan de slag met de afbeelding...'

Marjan vertelt dat ook haar iconen op traditionele wijze geschilderd worden.

'Iconen bestaan al heel lang. De legende vertelt dat Lucas de eerste iconenschilder was, maar die afbeeldingen zijn waarschijnlijk verloren gegaan. Hier heb ik een afbeelding van de Pantocrator. Dit is een van de oudst bewaarde iconen. Het origineel bevindt zich in het Sint Catharinaklooster in het Sinai-gebergte. Door het droge klimaat is de icoon nog in goede staat. De afbeelding stamt uit de vijfde/zesde eeuw. Het betreft een afbeelding van Christus als Pantocrator (Grieks voor Albeheerser). We zien Jezus met een gouden nimbus om zijn hoofd en een boek in zijn hand. Het goud is het symbool voor het Goddelijke. Rode kleuren in een icoon staan voor het koninklijke en blauwe tinten geven het menselijke weer.' Marjan laat mij haar icoon van de Pantocrator zien. Ik ben diep onder de indruk. Een tijdloze Christus komt naar me toe...

'Het maken van een icoon duurt vele maanden, soms zelfs een paar jaar.

Ik probeer te zorgen voor een transparante gelaagdheid. Het is precisiewerk. Het is monnikenwerk met nonnengeduld... Een icoon schilder je niet zomaar tussen de bedrijven door.'

Icoon, eigenlijk met een 'k'

Het woord 'icoon' is afgeleid van het Griekse woord 'eikoon' (beeld). 'Je zou het woord dus met een 'k' kunnen schrijven: ikoon', aldus Marjan.

Iconen zijn 'vensters op de eeuwigheid', omdat ze een stukje van de hemel laten zien. Een icoon is een poort waardoor de mens tot God en de eeuwigheid wordt gebracht, maar ook God en de heiligen tot de mens. 'Iconen hebben een omgekeerd perspectief. Ze komen naar ons toe en kijken ons aan.' Het maken van een icoon wordt door de oosters-orthodoxe kerk als een religieuze

handeling gezien.

De maker gaat volgens strenge tradities te werk, toch is het eindresultaat uiteindelijk persoonlijk.'

Hoe wordt iemand iconenschilder?

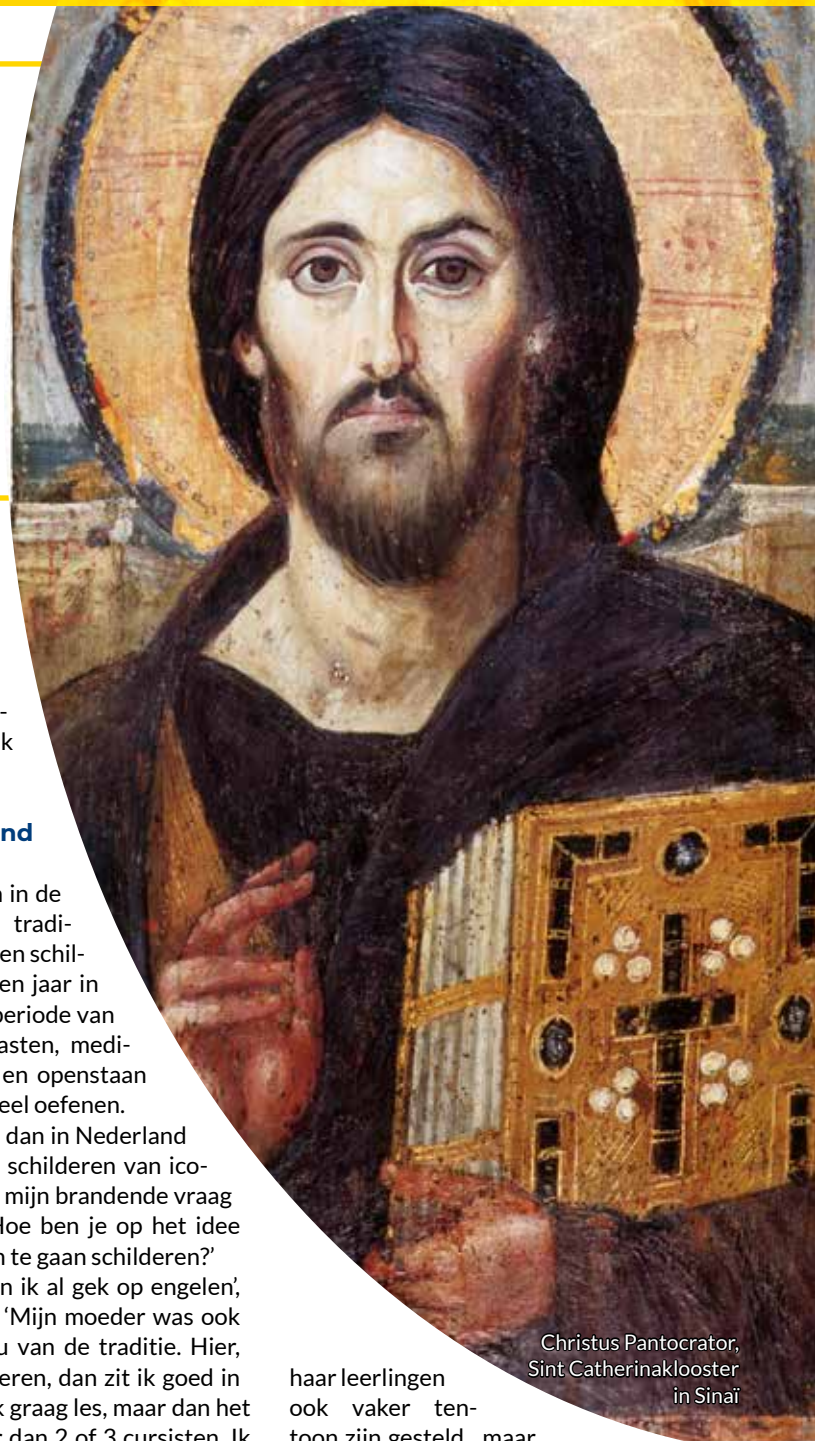
Dat is voor mensen in de Grieks-Byzantijnse traditie een lange weg. Een schilder moet eerst zeven jaar in de leer. Het is een periode van diepe bezinning, vasten, mediteren, afzondering en openstaan voor visioenen en veel oefenen. Maar... hoe word je dan in Nederland zo bekwaam in het schilderen van iconen. Vandaar dat ik mijn brandende vraag stel aan Marjan: 'Hoe ben je op het idee gekomen om iconen te gaan schilderen?' 'Mijn hele leven ben ik al gek op engelen', antwoordt Marjan. 'Mijn moeder was ook heel gelovig. Ik hou van de traditie. Hier, in dit atelier, schilderen, dan zit ik goed in mijn vel. Ik geef ook graag les, maar dan het liefst aan niet meer dan 2 of 3 cursisten. Ik wil graag de traditie zo zuiver mogelijk door geven. Naast mijn opleiding tot maatschappelijk werkster heb ik later ook nog de AKI (kunstacademie) gedaan. Maar voordat ik naar de AKI ging, was ik al bezig met het schilderen van iconen. Eigenlijk heb ik veel les gehad in kloosters van betere icoonschilders, zelfs uit Hongarije en Bulgarije.'

'Dus... de iconen hebben een grote betekenis voor jou? Ook op spiritueel niveau?'

'Jazeker. Ik kan me er helemaal in verliezen...'

Waar blijven de iconen?

De icoon hoort thuis in de oosters-orthodoxe kerk, maar ook bij de mensen thuis, op het werk en ook in de auto. Wij zien de iconen vaak in musea en op eventuele exposities. Marjan vertelt dat iconen van haar en

Christus Pantocrator,
Sint Catherinaklooster
in Sinai

haar leerlingen ook vaker tentoon zijn gesteld, maar uiteindelijk een mooie plek krijgen in huiselijke sfeer. De iconen worden ook gewijd tijdens speciale vieringen. Veel wijdingen zijn er geweest in de mooie Barokkerk Zwillbrock, waarbij de klanken van Byzantijnse koren te horen waren.

'Binnenkort zal de icoon die ik voor pastoor den Hartog ter gelegenheid van zijn afscheid heb geschilderd, ook gewijd worden...'

Diep onder indruk van de prachtige kunstschatten, keer ik huiswaarts. Terwijl ik in de auto stap, denk ik: 'Nu weet ik wat iconen zijn en waar ze blijven, maar waar is mijn jas?' O ja, die hangt nog in de gang bij de kunstenaressen.

v.l.n.r.: Thea Gebbink, Brigit Wekking en Ria Post

PCI St. Ludger
 IBAN: NL32 RABO 0336 1608 36
 Afdeling Lichtenvoorde
<https://www.paulus-ludger.nl/index.php/lichtenvoorde/lichtenvoorde-contact>

Vincentiusvereniging Groenlo
www.vincentiusgroenlo.nl
 IBAN: NL 29 RABO 0316 4691 14

Stichting Kerstactie Kerken Berkelland
www.kerstactieberkelland.nl
 IBAN: NL24 RABO 0135 6533 47

Tekst en foto's:
 Gerard Bartels

Toen een schriftgeleerde aan Jezus vroeg "Wat is het allereerste gebod?" gaf Jezus hem als antwoord: "God beminnen boven alles en de naaste als jezelf".

In ons denken zit die naastenliefde in de sfeer van liefdadigheid. En hoe goed bedoeld dat ook is, er zit iets ongelijkwaardigs in, iets dat de ander op afstand houdt. Er zijn rijken en armen. Hulpgevers en hulpbehoevenden. Welvarenden en armoedigen. Sterken en zwakken. En die leven allemaal netjes in hun eigen hokje, hun eigen wereldje.

Maar in het verhaal over de barmhartige Samaritaan (Lucas 10:30-39) worden die hokjes doorbroken. De rollen worden omgedraaid. De vraag 'wie is mijn naaste?' is de vraag: wie is het die, als ik hulpbehoevend ben, als er duisternis om mij heen is... Wie is er dan om mij overeind te helpen? Wie zal dan mijn naaste zijn?

De overheid als naaste

Mensen weten steeds beter de weg naar de professionele hulpverlening te vinden. Dat zou je althans denken als je kijkt naar de terugloop van het aantal hulpvragen bij de PCI-en en bij de Vincentiusvereniging. Gemeentes worden ook steeds actiever als het gaat om vroegtijdige signalering van

schulden. Toch werd in de toeslagenaffaire pijnlijk duidelijk dat de overheid lang niet altijd de betrouwbare 'naaste' is die ze zou moeten zijn. Veel mensen doen noodgedwongen nog een beroep op vrijwilligersorganisaties die in een rijk land als het onze eigenlijk overbodig zouden moeten zijn. Denk aan de voedselbank, kledingbank, speelgoedbank, diaconieën en ook kerstacties van kerken.

Druppel op een gloeiende plaat?

Brigit Wekking (PCI St. Ludger, werkgroep Lichtenvoorde), Thea Gebbink (Vincentiusvereniging Groenlo) en Ria Post (Kerstactie Kerken Berkelland) wisselden in het Vincentiushuis in Groenlo hun ervaringen uit met het organiseren van kerstacties voor mensen die het financieel moeilijk hebben. Na de vraag "Zijn kerstacties geen druppel op een gloeiende plaat?" viel een korte stilte, gevolgd door "Maar we helpen er wel mensen mee". Veel vrijwilligers bij kerstacties zijn op leeftijd en kennen daardoor als geen ander de

Kerstacties als vorm van naastenliefde

kwetsbaarheid van het leven. Ze weten dat er weinig nodig is om plots hulpbehoevend te worden. Met een Kerstactie los je geen problemen op, maar je laat mensen wel voelen dat zij er niet alleen voor staan. Met een kerstattentie willen we de ontvangers een hart onder de riem steken.

Kerstacties in hele parochiegebied

De PCI St. Ludger bestrijkt de voormalige St. Ludgerparochie (Aalten, Bredevoort, Harreveld, Lichtenvoorde, Mariëvelde, Meddo, Vragender, Winterswijk en Zieuent). Elke plaats heeft een PCI-werkgroep die zelf vorm geeft aan hun Kerstactie. In Lichtenvoorde worden bijvoorbeeld 180-200 kerstpakketten verspreid.

In het werkgebied van de voormalige St. Paulusparochie verzorgt de Vincentiusvereniging in Groenlo en Lievelede een kerstattentie (167 aanvragen). In de overige plaatsen van de voormalige St. Paulusparochie (Eibergen, Neede, Rietmolen, Rekken, Beltrum) verzorgt de Stichting Kerstactie Kerken Berkelland jaarlijks een kerstactie. In 2020 waren in Berkelland 375 van de 517 pakketten voor deze vijf kernen.

Privacywetgeving

Alle kerstacties richten zich op alle inwoners, niet alleen op leden van de eigen kerk. Om de mensen te bereiken die het financieel moeilijk hebben wordt samengewerkt met gemeentes (sociale dienst), met de Stichting Schuldhulp op Maat (SOM) en/of met de Voedselbank. Privacywetgeving (AVG) verbiedt deze organisaties om rechtstreeks adressen verstrekken aan kerstacties. Daarom sturen deze organisaties hun eigen cliënten een brief met ons aanbod voor een kerstattentie. Als hun cliënten hier gebruik van willen maken, kunnen ze dit melden aan de organisator van de betreffende kerstactie. Uiteraard gaan de kerstacties ook vertrouwelijk om met de gegevens van de aanvragers.

Wie doet wat?

De Vincentiusvereniging Groenlo verstrekt aan elke aanvrager een bedrag in contanten (afhankelijk van de gezinssamenstelling) plus een tegoedbon van hun eigen kringloopwinkel. Vroeger werden deze kerstattenties rondgebracht, maar vanwege de

vergrijzing van de vrijwilligers worden tegenwoordig de aanvragers uitgenodigd om de attentie zelf op te halen. De Vincentiusvereniging Groenlo betaalt dit uit de inkomsten van hun kringloopwinkel.

In de voormalige St. Ludgerparochie opereert elke PCI-werkgroep zelfstandig. De werkgroep Lichtenvoorde verstrekt kerstpakketten (zorgvuldig rekening houdend met de gezinssamenstelling). De pakketten komen van plaatselijke supermarkten (op roulatiebasis) en vrijwilligers bezorgen deze pakketten bij alle aanvragers thuis. De PCI St. Ludger financiert de kerstacties en andere activiteiten uit collectes en de opbrengsten uit bezittingen.

De Stichting Kerstactie Kerken Berkelland verstrekt een kerstpakket in twee uitvoeringen (gezin en alleenstaande). Deze worden geleverd door één van supermarkten in de gemeente (op roulatiebasis). Op meerdere locaties kunnen aanvragers hun kerstpakket afhalen. De stichting betaalt de kerstpakketten uit collectes en giften van particulieren, bedrijven, diaconieën en fondsen.

Zowel de Vincentiusvereniging Groenlo als de Stichting Kerstactie Kerken Berkelland ontvangen ook een financiële bijdrage van de PCI St. Paulus.

Vrijwilligers zijn onmisbaar

Behalve geld zijn ook vrijwilligers onmisbaar bij een kerstactie. Dankzij de jarenlange ervaring zijn er goede draaiboeken ontwikkeld. Wel vroeg corona vorig jaar om extra maatregelen bij de distributie van de kerstattenties. Vooral voor de distributie zijn extra helpende handen altijd welkom. Help of geef. Wees een naaste...

Jezus vertelt aan een schriftgeleerde:

Een mens daalde af van Jeruzalem naar Jericho en viel in handen van rovers. Zij kleedden hem uit, ranselden hem af, gingen en lieten hem halfdood achter.

Bij toeval daalde een priester af langs die weg. Hij zag hem en ging tegenover hem voorbij.

Zo ook gebeurde het dat een Leviet langs die plaats kwam; hij zag hem en ging tegenover hem voorbij.

Een Samaritaan die de weg ging, kwam langs hem, zag hem en werd bewogen door ontferming. Hij ging naar hem toe, waste zijn wonden met olie en wijn en verbond ze, tilde hem op zijn eigen rijdier, bracht hem naar een herberg en verzorgde hem. De volgende morgen nam hij twee zilverstukken, gaf ze aan de herbergier en sprak: 'Zorg voor hem en wat je meer besteedt, ik zal het je geven als ik terugkom.'

Wie, denk je, is van deze drie de naaste geworden van hem die was gevallen in de handen van rovers? De schriftgeleerde sprak: 'Die barmhartigheid aan hem deed.' Jezus sprak tot hem: 'Ga en doe jij evenzo.' Naar het evangelie van Lucas 10, 25-37

Onderweg naar bisschoppensynode 2023

“Voor een synodale kerk: gemeenschap, participatie, zending”

Paus Franciscus blijft ons regelmatig (positief) verbazen. Onlangs heeft hij een bisschoppen-synode voor 2023 afgekondigd. Als voorbereiding daarop worden wereldwijd alle gelovigen en belangstellenden daarbij betrokken. “Synode” betekent zoveel als “samen-op-weg”. De Paus hecht eraan dat er een gesprek op gang komt op basis van ons doopsel. Door de kracht van de Heilige Geest naar elkaar luisteren. De Nederlandse bisschoppen hebben daarvoor documenten vanuit Rome ontvangen. In alle bisdommen is op 17 oktober deze fase van voorbereiding gestart met een speciale eucharistieviering. In ons bisdom was dat in de Mariakerk van Apeldoorn.

Kernthema's

Bij de uitnodiging tot gesprek zijn tien kernthema's met vragen aangereikt waaruit een keuze gemaakt kan worden. De Nederlandse Bisschoppen hebben drie thema's gekozen: vieren, mede verantwoordelijkheid voor missie en dialoog in Kerk en samenleving. De keuze voor de bespreking van juist deze drie thema's is mede ingegeven door de zorg van de bisschoppen over de kwetsbaarheid van de Kerk en het christendom in ons land en in de westerse

samenleving. Ook leeft de hoop dat het christendom en de Kerk in onze streken toekomst en voortgang zal kennen. De bisschoppen herkennen deze drie thema's in de kernwoorden: Gemeenschap (communio), actieve participatie van alle gelovigen aan de missie van de Kerk (participatio) en de missie van de kerk, dat is het verkondigen van de blijde boodschap en het maken van nieuwe leerlingen (missio). In april 2022 dienen vanuit de parochie reacties op de vragen te worden ingestuurd.

In het pastorale team hebben we afgesproken om de komende maanden deze gespreksvragen in groepen en besturen aan de orde te stellen.

Meerpraten

Om parochianen, jonger en ouder, breed de gelegenheid te geven hieraan deel te nemen zal er op zaterdag 15 januari 2022 een bijeenkomst daartoe zijn. Dit zal zijn in het Bernard Vos Clubhuus in Lievelede en de morgen begint om 10.00 uur. De komende tijd zal daarover meer informatie beschikbaar komen. Er zullen een beperkt aantal plaatsen beschikbaar zijn die zaterdag. Dus meldt u zich aan als u wilt deelnemen, E: secretariaat@paulus-ludger.nl dan zullen

wij u op de hoogte houden.

Wij denken dat dit ook belangrijke gesprekken kunnen zijn voor de toekomst van gelovigen en kerk-zijn in onze HH. Paulus-Ludger parochie.

Meer informatie vindt u op de website van het aartsbisdom: <https://www.aartsbisdom.nl/home/nieuws/algemene-bisschoppensynode-2023/>

Laten we bidden om de kracht van de heilige Geest, dat we inspirerende gesprekken en ontmoetingen mogen hebben.

Namens het pastorale team
Diaken Cor Peters

Ad de Keyzer

Naar U gaat mijn verlangen, Heer

Onder deze titel staan wij onder leiding van Ad de Keyzer stil bij psalmen in het algemeen en psalm 25 in het bijzonder. Ad de Keyzer is medewerker aan het Titus Brandsma Instituut te Nijmegen.

De 150 psalmen zijn het gebedenboek van de Bijbel. In deze gebeden hebben mensen alles wat er in hun leven toe doet, neergelegd voor God; niets blijft onbesproken, er is niets wat het daglicht niet kan verdragen. Daarom kunnen de psalmen voor ons een richting wijzen op onze levensweg. Voor wie zoekt naar zingeving, voor wie nadenkt over leven en dood, voor wie kampt met ziekte en gezondheid: voor hen kunnen de psalmen lucht geven, een steun zijn in de rug, uitzicht bieden.

Aan de hand van psalm 25, een psalm die in de Adventstijd een centrale liturgische plaats heeft gekregen, proberen we de betekenis op het spoor te komen die de psalm voor ons kan hebben.

Op dinsdag 7 december heet de commissie

Ontmoeting & Inspiratie u vanaf 19.15 uur met een kop koffie/thee graag welkom in de in de Onze-Lieve-Vrouw-Tenhemelopnemingkerk te Beltrum. De avond begint om 19.30 uur. U hoeft zich niet aan te melden.

Leo Fijen

Hoe kun je thuis en in de kerk je geloof beleven, in deze tijden van corona en kerk-sluitingen?

Onder deze titel zal Leo Fijen op woensdag 19 januari 2022 in de Onze-Lieve-Vrouw-Tenhemelopnemingkerk te Beltrum met ons in gesprek gaan. De commissie Ontmoeting & Inspiratie van de HH. Paulus- en Ludgerparochie nodigt u daarvoor van harte uit en wil u graag v.a. 19.15 uur met een kop koffie of thee welkom heten. De avond begint om 19.30 uur. U hoeft zich niet aan te melden.

Leo Fijen is journalist, uitgever en tv-presentator. Hij weet als geen ander wat er op dit moment speelt in grote parochies van vele verschillende locaties. Hoe komen die locaties tot leven, ook als het kerkgebouw

moet sluiten? Wat kunnen besturen en vrijwilligers doen om toch met elkaar te blijven optrekken? In hoeverre is het een idee om juist in die locaties huiskerken te organise-

Inspiratie na het sluiten van de kerk

Het was een inspirerende week. Op maandag 11 oktober kwamen in het Bernard Voshuis te Lievelede ongeveer 25 mensen uit verschillende geloofsgemeenschappen samen om zich te oriënteren op mogelijkheden om als plaatselijke geloofsgemeenschap in het dorp present te blijven. Bijeen komen en inspiratie opdoen en dat omzetten naar eigen mogelijkheden en spankracht, doet denken aan de woorden van de eerste christenen in Handelingen 2: 41-47. Nu gaat die tekst nog wel een stuk verder dan bijeenkomen, maar inspiratie opdoen en delen met elkaar gebeurde in het gemeenschapshuis te Lievelede. Het is de bedoeling dat hierop parochiebreed een vervolg komt.

Vragender: In dezelfde week, 13 oktober, was de vrijwilligersavond van de geloofsgemeenschap van de H. Antonius van Padua te Vragender. De grote groep trok op de fiets naar de Bonifatius- en Ludgeruskerk in Lichtenvoorde. De kerk was gastvrij geopend en een aantal beelden uit de Vragenderse kerk stonden bij het altaar opgesteld. Dat gaf ook herkenning en een warm gevoel. Voorganger van de gebedsdienst was Frans Dorresteyn en Jan Bennink leidde de samenzang.

'Moge onze inzet niet verloren gaan', zo luidde het thema van de dienst. Dankbaarheid voor het kunnen verrichten van vrijwilligerswerk klonk door in de overweging en in de liederen. Ook woorden over het belang om voorzetting daarvan in een tijd waarin het 'ik' zo dominant aanwezig is. Dienstbaarheid aan de gemeenschap is een groot goed. Een inspirerende dienst die na het slotlied werd afgesloten met koffie. De voorganger dankte de koster en anderen voor de warme gastvrijheid. Na de koffie kon men nog de pastorie bezoeken waar de religieuze voorwerpen uit de kerk van Vragender voorlopig zijn opgeslagen. Een klein deel daarvan gaat naar de kapel in Vragender, een kapelletje als onderdeel van de straks heringerichte kerk. In Vragender werd de bijeenkomst voortgezet. Daar

was het bemoedigend om te horen dat men in Vragender de draad weer oppakt na het sluiten van de dorpskerk. Plannen werden bekendgemaakt, plannen die te behappen zijn om het dierbare geloof in Vragender present te laten zijn. Applaus klonk toen medegedeeld werd dat twee jonge dames de bezoekersgroep kwamen versterken. De sfeer was aangenaam en de aangeboden drankjes heerlijk.

Aalten: Op 14 oktober vond in de geloofsgemeenschap van de H. Helena in Aalten een inspiratieavond plaats. Het thema daar sloot ook aan bij het present blijven van de geloofsgemeenschap na het sluiten van de kerk. In onze Oost-Achterhoek hebben wij een belangrijke laatmiddeleeuwse erfenis van de Moderne Devotie. Dat was een vernieuwingsbeweging vanuit Deventer die van grote invloed was op de Oost-Achterhoek en zelfs op heel West-Europa. De verdwenen kloosters Bethlehem bij Gaanderen en het klooster Nazareth tussen Vragender en Bredevoort waren van grote invloed op de beleving van een eigentijds en authentiek geloof. Een belangrijke Moderne Devoot was Thomas a Kempis. In het klooster de Agnietenberg bij Zwolle (OV) stelde hij 'De Navolging van Christus' samen. Een boekje met kernachtige woorden, die het leven van alle dag en ons geloof kunnen raken. Dat boekje is na de Bijbel het meest gelezen geschrift in de wereld. Het wordt nog steeds hertaald en is nu ook beschikbaar in de taal van deze tijd. Een 'Devoot Ganzenbord' leidde de aanwezigen naar spreuken van Thomas a Kempis en dat gaf aanleiding om wereld en geloof met elkaar te verbinden. Nu eens zonder allerlei frustraties over kerkelijke zaken. Het was een verademing.

Winterswijk: Een aanwezige parochiaan uit Winterswijk wilde actie ondernemen om in het nieuwe jaar het thema 'Moderne Devotie' en het 'Devoot Ganzenbord' ook in Winterswijk te organiseren. Wij wensen haar daarbij veel inspiratie. De spullen uit

de Aaltense bijeenkomst kunnen geleend worden en die aanbieding geldt voor alle geloofsgemeenschappen, zonder of met een kerkgebouw.

Bredevoort: In een druk bezochte oecumenische dienst op zondag 17 oktober werd als openingslied gezongen: 'Zo maar een dak boven wat hoofden'. Het katholieke kerkkoor zong. Voorgangers waren o.a. Jos Wessels en Irma Verwaaijen. Het was een bijzondere viering. Na het sluiten van de kerk vindt de katholieke geloofsgemeenschap H. Georgius en H. Hart van Bredevoort nl. onderdak in de Oude Joriskerk van de PKN aan de Markt. Dat doet ze in blijvende verbondenheid met de parochie van de HH. Paulus en Ludger in de Oost-Achterhoek, zoals Jos Wessels het verwoordde. En er was meer. Na inspirerende gesprekken tussen de beide geloofsgemeenschappen werd, met in acht neming van de procedure 'Herbestemming kerkelijke kunst', aan het parochiebestuur het voorstel gedaan om enkele voorwerpen een plaats te geven in de oude St.-Joriskerk. Er werd in de dienst met plaatjes en woorden stilgestaan bij de betekenis daarvan. Het zijn: beelden van Maria en St.-Joris die een plaats krijgen in de kerk. Bovendien zal in het dagelijks geopende kapelletje onder de toren de fraai uitgevoerde koperen en emailen ikoon 'Maria, van altijddurende bijstand' een plek krijgen. Het is ook de bedoeling dat het zandstenen reliëf van St.-Joris uit ca. 1550 in de kerk komt. Het zit nu nog verborgen in het portaal van de verkochte r.-k. kerk. Het behoort tot de kerncollectie. Alom werd na de dienst bij de koffie de nieuwe start in verbondenheid met de parochie en met de protestantse gemeente te Bredevoort geprezen. Ook op andere gebieden is het nodig, zo vindt men, om in het kleine stadje, het geloof present te blijven stellen, Met respect voor de verscheidenheid, maar verbonden in Christus.

Hans de Graaf

ren die door de week bij elkaar komen en in groepen elk weekend naar een eucharistieviering in de regio gaan? Wat valt er te doen aan toerusting van alle locaties en bewustwording van katholieken zodat ze ook in deze moeilijke omstandigheden meer missionair zijn en zich niet terugtrekken in hun eigen bastion? Op welke manier kunnen

locaties communiceren zodat de eigen vrijwilligers elke week maximaal geïnformeerd en verbonden blijven en zo bijdragen aan een revitalisering van geloof in het dorp of de buurt? Leo Fijen maakt het allemaal mee in zijn eigen parochie en zal met concrete voorbeelden een spoor wijzen van revitalisering van geloof en kerk, ook nu het er niet

eenvoudiger op is geworden. Als uitgever heeft deze tv-maker op deze situaties ingespeeld door gebedenboekjes te maken die massaal zijn gebruikt door de meeste parochies van Nederland.

Tussen licht en donker

De dagen worden korter, kouder en donkerder. De mensen zoeken naar warmte en gezelligheid en zoeken elkaar op. Er worden kransen gemaakt, bomen versierd en verlicht, lekkere dingen worden klaargemaakt en kaarsjes aangestoken. Advent is: wachten op nieuw leven dat nog niet zichtbaar is; verwachten. Elke dag brengt ons een stapje dichterbij het geboortefeest van het Kerstkind. Kerst is samenkomen en het nieuwe leven vieren, dat licht in de duisternis brengt.

Van zomertijd naar wintertijd het wordt steeds vroeger donker We steken thuis de kaarsjes aan dat is een mooi geflonker En buiten zien we een mooie ster Zò helder in de winternacht Die wijst naar de stal in Bethlehem waar het Kerstkind ook ons verwacht.

Op weg naar de stal

Zondag 28 november is de eerste zondag van de advent. Dan beginnen de 6 'donkere weken' van Kerst. Die duren tot het feest van Driekoningen op 6 januari. Hou je van knutselen? Kijk dan eens op onze Paulus- en Ludger website bij het kopje Jeugd. Dit jaar staan daar in de advent- en kersttijd steeds leuke 'Kerst-knutselideeën voor kids', korte verhaaltjes of versjes. Als voorproefje staan er op deze bladzijde al wat ideetjes om bijvoorbeeld kerstkaartjes mee te maken.

Veel plezier!

Driekoningen, 6 januari

Op het feest van Driekoningen trekken kinderen zingend langs de deuren. Ze hebben een lichtje bij zich, de ster van Bethlehem en zijn verkleed als de 'Drie wijzen' uit het oosten.

Kijk op YouTube:

<https://youtu.be/ahT4Kn3Xt6k> en luister naar zo'n liedje.

Het verhaal van de drie koningen: Balthazar, Caspar en Melchior, kun je ook horen: <https://youtu.be/BkisL4QWoFE>.

Samen bakken: recept voor Driekoningentaart

Dit heb je nodig voor een taart van 20 cm doorsnede:

- 450 gr. bladerdeeg
- 175 gr. boter
- 175 gr. poedersuiker
- 150 gr. gemalen amandelen
- 6 eetlepels abrikozenjam
- 2 eieren
- 3 eetlepels 'vruchtensap'
- 1 gedroogde boon
- bakpapier

Het hele recept kun je vinden op de website <https://paulus-ludger.nl/> onder het kopje Jeugd.

Samen bakken in kersttijd

In een kort intensief voorbereidingstraject bereiden de jongeren van groep 8 van de basisschool of ouder zich voor op het hernieuwen van de doopbeloften, die ongeveer twaalf jaren geleden door de ouders werden uitgesproken. Samen met het jongerenteam 'Are You Ready' bereiden de jongeren zich voor op het ontvangen van hun H. Vormsel: het ontvangen van de Helper en Trooster in hun leven. Dit begeleidingsteam bestaat uit een groep jong volwassenaan, wonende of studerende verspreid over heel Nederland. Zij komen voor een

driedaagse voorbereiding naar Beltrum om met onze vormelingen via spel en sport, de verdieping te zoeken in samenwerking met de werkgroep. Gesprekken, ontmoetingen met andere jongeren, twijfelen en verwonderen staan centraal. Zondagmiddag 14 november sluiten we dit inspirerende weekend af met een eucharistieviering. Zaterdag 27 november komt Mgr. Hoogenboom naar Groenlo als vormheer voor deze groep. Het koor Caisa zal de zang verzorgen.

WEEKENDVIERINGEN

Zaterdag 4 december

19:00u., Eibergen, Woord- en communie
Diaken C. Peters
19:00u., Winterswijk, Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Zondag 5 december

09:30u., Groenlo, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
10:00u., Lievelede, Woord- en gebed
Werkgroep
11:00u., Lichtenvoorde, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
17:00u., Groenlo, Oecumenisch
Oecumenische Raad

Zaterdag 11 december

19:00u., Beltrum, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
19:00u., Zieuwent, Woord- en communie
Pastoraal werkster C. Roetgerink

Zondag 12 december

09:30u., Groenlo, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
09:30u., Winterswijk, Woord- en communie
Pastoraal werkster C. Roetgerink
11:00u., Lichtenvoorde, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
16:00u., Beltrum,
Werkgroep

Zaterdag 18 december

19:00u., Eibergen, Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Zondag 19 december

09:30u., Groenlo, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
11:00u., Lichtenvoorde, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
17:00u., Groenlo, Oecumenisch
Oecumenische Raad

Vrijdag 24 december

17:00u., Groenlo, Woord- en communie
Pastoraal werkster C. Roetgerink
17:00u., Lichtenvoorde, Woord- en gebed
Werkgroep
18:00u., Winterswijk, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
18:30u., Beltrum, Woord- en gebed
Werkgroep
18:30u., Eibergen, Woord- en gebed
Werkgroep
19:00u., Aalten, Woord- en gebed
Dhr. H. de Graaf
19:00u., Harreveld, Woord- en gebed
Werkgroep
19:00u., Meddo, Woord- en gebed
Lidy Wolters en Nicole te Brake

19:00u., Neede, Woord- en communie
Pastoraal werkster C. Roetgerink
19:00u., Zieuwent, Weekviering
Mevr. C. Lageschaar
20:00u., Eibergen, Eucharistie
Mgr. Hoogenboom en Diaken C. Peters
20:00u., Groenlo, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
22:00u., Lichtenvoorde, Eucharistie
Mgr. Hoogenboom en Diaken C. Peters
22:00u., Rietmolen, Eucharistie
Pastoor H. de Jong en pastoraal werkster
C. Roetgerink

Zaterdag 25 december

09:30u., Groenlo, Eucharistie
Mgr. Hoogenboom
09:30u., Mariëknvelde, Woord- en gebed
Mw. A. Wopereis
09:30u., Winterswijk, Woord- en communie
Pastoraal werkster C. Roetgerink
09:30u., Zieuwent, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
10:30u., Eibergen, Woord- en communie
Diaken C. Peters
11:00u., Beltrum, Eucharistie
Mgr. Hoogenboom
11:00u., Lichtenvoorde, Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Zondag 26 december

09:30u., Groenlo, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
10:00u., Lievelede, Woord- en gebed
Werkgroep
10:30u., Beltrum, Woord- en gebed
Werkgroep
10:30u., Zieuwent, Kindje wiegen
Werkgroep
11:00u., Lichtenvoorde, Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Vrijdag 31 december

09:00u., Eibergen, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
17:30u., Groenlo, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
19:00u., Aalten, Woord- en gebed
Dhr. J. Droste
19:00u., Beltrum, Woord- en gebed
Werkgroep
19:00u., Lichtenvoorde, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
19:00u., Lievelede, Woord- en communie
Werkgroep
19:00u., Meddo, Woord- en gebed
Anne Marie Hörning en Monique te Kieft
19:00u., Neede, Woord- en gebed
Werkgroep
19:00u., Zieuwent, Woord- en communie
Mw. Beerten en Mw. Marneth

Zaterdag 1 januari

09:30u., Groenlo, Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Zondag 2 januari

09:30u., Groenlo, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
11:00u., Lichtenvoorde, Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Zaterdag 8 januari

19:00u., Eibergen, Woord- en communie
Diaken C. Peters
19:00u., Meddo, Woord- en gebed
Leo Zieverink en Nelly Raben
19:00u., Winterswijk, Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Zondag 9 januari

09:30u., Groenlo, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
11:00u., Lichtenvoorde, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
14:00u., Groenlo, Woord- en gebed
Pastoor H. de Jong en pastoraal werkster
C. Roetgerink

Zaterdag 15 januari

19:00u., Beltrum, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
19:00u., Zieuwent, Woord- en communie
Diaken C. Peters

Zondag 16 januari

09:30u., Aalten, Woord- en gebed
Dhr. H. de Graaf
09:30u., Groenlo, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
09:30u., Winterswijk, Woord- en communie
Diaken C. Peters
10:00u., Groenlo, Oecumenisch
Pastoraal werkster C. Roetgerink
10:00u., Lievelede, Woord- en gebed
Werkgroep
11:00u., Lichtenvoorde, Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Zaterdag 22 januari

19:00u., Eibergen, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
19:00u., Meddo, Woord- en gebed
Ellen Klitsie en Henriëtte Zieverink

Zondag 23 januari

09:30u., Groenlo, Eucharistie
Pastoor H. de Jong
11:00u., Lichtenvoorde, Eucharistie
Pastoor H. de Jong

WEEKENDVIERINGEN VERVOLG

Zaterdag 29 januari

19:00u., Beltrum, Woord- en communie
Pastoraal werkster C. Roetgerink
19:00u., Zieuwent, Eucharistie
Pastoor H. de Jong

Zondag 30 januari

09:30u., Aalten, Woord- en gebed
Dhr. J. Droste

09:30u., Groenlo, Eucharistie
Pastor J. Baneke
10:00u., Lievelede, Woord- en gebed
Werkgroep
11:00u., Lichtenvoorde, Eucharistie
Pastoor H. de Jong en Pastoraal werkster
C. Roetgerink

Zie voor actuele gegevens over de vieringen onze website www.paulus-ludger.nl

WEEKVIERINGEN

Aalten

In de St. Helenakerk vindt wekelijks op donderdag om 9:00 uur een ochtendviering plaats.

Beltrum

Op woensdag 1 en 15 december en 5 en 19 januari is er om 9:30 uur een viering in de OLV Tenhemelopnemingkerk.

Eibergen

Op donderdag 2 en 16 december en op 6 en 20 januari is er om 9:00 uur een viering in de H. Mattheuskerk. Op de eerste donderdag van de maand is er vanaf 8:30 uur aanbidding van het Allerheiligste.

Groenlo

In de H. Calixtuskerk is wekelijks op dinsdag om 9:00 uur een ochtendviering met om

8:30 uur het bidden van de rozenkrans. Iedere vrijdag, uitgezonderd 24 en 31 december, is er om 9:00 uur een eucharistieviering met om 8:30 uur de aanbidding van het Allerheiligste.

Lichtenvoorde

Op dinsdag 7 december en 4 januari wordt om 14:30 uur de rozenkrans gebeden in de H. Bonifatiuskerk in Lichtenvoorde. Op woensdag 15 december is er om 14:00 uur een eucharistieviering met pastoor H. de Jong, middag van de gebedsgroep

Neede

Op dinsdag 14 december en 11 januari is er om 9:00 uur een eucharistieviering met pastoor H. de Jong.

Rietmolen

Op donderdag 9 december en 13 januari is er om 9:00 uur een eucharistieviering met pastoor H. de Jong.

Winterswijk

In de H. Jacobuskerk vindt wekelijks op woensdag om 9:30 uur een ochtendviering plaats in de kapel. In de H. Jacobuskerk wordt iedere donderdag om 15:00 uur de rozenkrans gebeden.

Zieuwent

In de Werenfriduskerk is op woensdag 8 en 22 december en 5 en 19 januari om 9:30 uur een woord- en communieviering in de kerk.

OVERIGE VIERINGEN

Groenlo

Woensdag 8 december om 9:00 uur een Eucharistieviering voor het Hoogfeest van Maria's Onbevleete Ontvangenis. Om 8:30 uur Rozenkransbidden.

Woensdag 8 en 22 december en 12 januari om 19:00 uur een Taizé viering in de Oude Calixtus kerk in Groenlo.

Lichtenvoorde

Woensdag 5 januari om 19:00 uur een Eucharistieviering bij gelegenheid van de Dank je wel avond voor de vrijwilligers.

De Oecumenische Raad van Beltrum, Groenlo en Lievelede nodigt u van harte uit op de zondagen van de Advent bij het vallen van de avond samen te komen voor oecumenische samenkomsten: op 28 november, 5 en 19 december voor een oecumenisch avondgebed en op 12 december voor een oecumenische kerstsamenzang. Of de kerstsamenzang doorgang zal kunnen vinden, is op dit moment door corona nog niet zeker. Mocht hij niet door kunnen gaan, zal er ook op 12 december een oecumenisch avondgebed plaatsvinden.

Het avondgebed vindt telkens om 17.00u plaats in het Koptisch orthodoxe klooster in Lievelede (ingang aan de achterzijde). We willen ruimte bieden om stil te worden van binnen, om jezelf open te stellen, om je te bezinnen. We gaan als het ware in een andere versnelling en nemen de tijd voor woorden en gebeden. Vanzelfsprekend zullen we dit jaar de sfeer van de Koptisch orthodoxe geloofsgemeenschap in het avondgebed ervaren.

De kerstsamenzang vindt dit jaar op 12 december om 16.00u in de R.K. Kerk Onze Lieve Vrouwe Tenhemelopneming in Beltrum plaats (onder voorbehoud).

Aalten - H. Helena

Dijkstraat 11, 7121 ES Aalten
T: 0543-47 30 14
E: aalten@paulus-ludger.nl
Bank: NL63 RABO 0300 2166 37 t.n.v. R.K. HH Paulus en Ludger Aalten
Secretariaat: vrijdag 10:00 - 11:00 uur
Contact beheercommissie: Frans Stoltenborg

Beltrum - OLV Tenhemelopneming

Kerkadres: Mariaplein 2, 7156 MG Beltrum
Postadres: Achterom 2, 7156 ME Beltrum
T: 0544-48 21 11
E: beltrum@paulus-ludger.nl
Bank: NL13 RABO 0105 5020 65
Secretariaat: elke donderdag van 10:30 - 11:30 uur en één keer in de vier weken op de maandagavond
Contact beheercommissie: Harry Geverinck

Bredevoort - H. Hart en H. Georgius

Bredevoort heeft geen eigen beheercommissie, neem contact op met parochiesecretariaat.
T: 0544-46 46 63
E: secretariaat@paulus-ludger.nl

Eibergen - H. Mattheus

Grotestraat 88, 7151 BE Eibergen
T: 0545-47 13 54
E: eibergen@paulus-ludger.nl
Bank: NL94 RABO 0113 6011 74 t.n.v. H. Mattheus Eibergen
Secretariaat: vrijdag 14:00 - 15:00 uur
Contact beheercommissie: Wilhelmiën Fels de Vrugt

Groenlo - H. Calixtus

Kerkadres: Kerkstraat 8, 7141 BA Groenlo
Postadres: Nieuwstad 12, 7141 BD Groenlo
T: 0544-46 13 35
E: groenlo@paulus-ludger.nl
Bank: NL96 RABO 011.73.06.150
Secretariaat: dinsdag 9:00 - 11:00 uur
Contact beheercommissie: Grea Wolters

Harreveld - H. Agatha

Kerkstraat 38, 7135 JM Harreveld
T: 0544-37 12 42
E: harreveld@paulus-ludger.nl
Bank: NL43 RABO 0325 4000 40
Secretariaat: eerste maandag van de maand 18:00 - 19:00 uur
Contact beheercommissie: Vincent Bokkers

Lichtenvoorde - H. Bonifatius – H. Ludgerus

Rapenburgsestraat 21, 7131 CW Lichtenvoorde
T: 0544-37 13 66
E: lichtenvoorde@paulus-ludger.nl
Bank: NL84 RABO 0336 1153 77,
Kerkbalans: NL62 RABO 0336 1153 85
Secretariaat: donderdag 10:00 - 12:00 uur
Contact beheercommissie: Freek Verheijen

Lievelede - Christus Koning

Koningsplein 1, 7137 MD Lievelede
T: 0544-37 12 64
E: lievelde@paulus-ludger.nl
Contact beheercommissie: Agnes Onstenk

Mariëvelde - O.L. Vrouw van Lourdes

Waalderweg 3, 7263 RX Mariëvelde
T: 0544-35 12 30
E: marienvelde@paulus-ludger.nl
Bank: NL74 RABO 0160 0026 48
Spreekuur beheercommissie: maandag 10:00 - 11:30 uur
Contact beheercommissie: Jan Berendsen

Meddo - H. Johannes de Doper

Goorweg 4, 7104 BA Meddo
T: 0543-56 96 55
E: meddo@paulus-ludger.nl
Bank: NL92 RABO 0132 3055 26
Secretariaat: dinsdag 9:30 - 10:30 uur
Contact beheercommissie: Jan Lanting

Neede - H. Caecilia

Borculoseweg 43, 7161 GR Neede
E: neede@paulus-ludger.nl
Bank: NL31 RABO 0135 6000 65 t.n.v. Paulus-Ludger Neede
Bank: NL94 RABO 0135 6030 05 voor kerkbijdragen
Secretariaat: woensdag 9:30 - 11:00 uur
Contact beheercommissie: Sjaak Ots
b.g.g. koster H. Holtkamp 06-2099 4297

Rekken - HH. Martelaren van Gorcum

Rekkenseweg 40, 7157 AE Rekken
T: 0545-43 12 91
E: rekken@paulus-ludger.nl
Bank: NL57 RABO 0113 6017 43
Contact beheercommissie: Bea Bongers

Rietmolen - H. Caecilia

Pastoor C.M. van Everdingenstraat 34, 7165 AK Rietmolen
T: 0545-22 12 07
Bank: NL91RABO 0143 9920 07 t.n.v. R.K. Parochie HH Paulus en Ludger, Rietmolen
Secretariaat: via parochiesecretariaat Groenlo, T: 0544-46 46 63

Vragender - St. Antonius van Padua

p/a Ellen Wiegerink, Vragenderweg 59, 7134 NA Vragender.
Secretariaat: via parochiesecretariaat Groenlo, T: 0544-46 46 63
E: vragender@paulus-ludger.nl
Bank: NL09 RABO 0336 1153 69; Giro: NL90 INGB 0001 1961 56
Contact beheercommissie: Angelo Ribbers

Winterswijk - H. Jacobus

Misterstraat 18, 7101 EW Winterswijk
T: 0543-51 21 58
E: winterswijk@paulus-ludger.nl
Bank: NL24 RABO 0371 2191 08.
Voor kerkbijdragen: NL72 RABO 0371 2031 12
Secretariaat: di, do en vr 10:00 - 11:00 uur
Contact beheercommissie: Henry Reijerink

Zieuwent - H. Werenfridus

Dorpsstraat 43, 7136 LG Zieuwent
T: 0544-35 13 18
E: zieuwent@paulus-ludger.nl
Bank: NL61 RABO 0160 0911 52, Giro: NL19 INGB 0000 8800 50
Secretariaat: dinsdag 13:00 - 14:00 uur in het Parochiehuis.
Contact beheercommissie: Henry Waalderbos

Zie de locatiepagina's van de betreffende locatie op onze website <https://paulus-ludger.nl> voor meer informatie.

AALTEN

Correspondenten

Annie ter Hedde

Mia Bijen, E: jomiby@hotmail.com

Laatste keer ...

... Kerst, Kindje wiegen, nieuwjaarsreceptie in de R.K. St. Helenakerk te Aalten.

Pijnlijk, hoewel we er al een jaar op voorbereid waren, blijft het moeilijk dat de ruimte, waar we jarenlang met elkaar de Eucharistie gevierd hebben, wordt gesloten midden juni 2022. Extreem dat we deze ruimte gaan verlaten.

Niet meer samen kunnen vieren op de zondag of op de donderdagmorgen! Niet meer samen koffie kunnen drinken in het parochiecentrum! Niet meer mooie avonden kunnen organiseren, enz. enz.!

Niet alleen onze kerk wordt gesloten midden juni 2022, ook de Mariakapel verdwijnt. De kapel, waar veel mensen een kaarsje branden voor Maria om haar om hulp of sterkte te vragen in een pijnlijke en moeilijke situatie, ook gebeurde dit bij een blijde en prettige gebeurtenis. Dan werd gewoon een gebedje achtergelaten of een bloemetje gezet bij haar uit dankbaarheid. Of zomaar een bezoekje/een groet aan haar brengen in de vakantietijd tijdens een fietstocht naar Aalten. Er kwamen regelmatig trouwe bezoekers bij haar voor een bezoekje, om een kaarsje te branden of om een boodschap achter te laten, uit andere delen van Nederland. Wat zullen we haar op deze plek missen.

Maar ... gelukkig is er ook goed nieuws te melden. De uitgestoken hand van de Protestantse Gemeente Aalten geeft ons de mogelijkheid om samen te blijven komen. De mogelijkheid bestaat elders een stiltecentrum te openen in het centrum van Aalten mét ruimte voor Maria. Mensen zo blijven we hoop houden om Maria te kunnen bezoeken, haar te eren en om met haar onze problemen of prettige gebeurtenissen te delen. Maria ons aller moeder, zij gaat met ons mee.

Kindje wiegen

Dan ook 'Kindje wiegen' op tweede Kerstdag voor de laatste keer. De kerststal zal voor de laatste keer opgebouwd worden in onze kerk. Helaas, maar het is niet anders. Toch hopen we veel bezoek van kinderen met hun ouders en/of grootouders en andere familieleden te mogen verwelkomen op 2e kerstdag voor een bezoek aan Jezus in de kribbe en zijn ouders Jozef en Maria, de herders met hun schapen en al de andere mooie beelden. Let wel dit is de laatste mogelijkheid. De gastvrouwen

zullen zorgen voor een gezellig en warm parochiecentrum met koffie of thee en een lekker drankje voor de kinderen. Misschien hangt er voor hen nog wel iets lekkers in de kerstboom. Dus allen hartelijk welkom voor een laatste bezoek aan de kerststal met de kribbe in de R.K. St. Helenakerk..

Nieuwjaarsreceptie

Op zondag 16 januari willen we elkaar persoonlijk na de viering op welke wijze dan ook al het goede wensen voor het nieuwe jaar onder het genot van een kopje koffie/thee. Ook hier bent u hartelijk welkom.

Máár we gaan door met onze geloofsgemeenschap 'Sint Helena'.

U zult begrijpen, dat 'kindje wiegen' en de 'nieuwjaarsreceptie' alleen door kan gaan, als de coronamaatregelen het toelaten.

Zalig Kerstfeest
en
een Zalig Nieuwjaar
toegewenst door
geloofsgemeenschap
St. Helena

Daarna een heel nieuw jaar voor ons

Graag wensen we U een vredig en gezond nieuwjaar. Mogen we ons gezamenlijk inzetten met z'n allen en omkijken naar elkaar.

We wensen u van alles het beste een heel jaar vol licht en goede gezondheid, vooral tijdens deze moeilijke corona tijd.

Moge dat wat in dit jaar minder gaat wel snel weer positief gaan staan.

Zullen we proberen elkaar te steunen als het met iemand minder zal gaan.

Laten we elkaar gaan helpen eenzaamheid te verdrijven Accepteer en heb begrip voor elkaar. Als we dit allemaal begrijpen dan krijgen we vast een goed jaar.

Een jaar dat weer naar vrede vraagt en stil geluk graag wil behoeden; een jaar dat ons opdraagt, geloven doet en licht vermoeden.

Collectantencollege

In 2022 zou het 70 jaar geleden zijn dat pastoor Kerkhofs enkele parochianen heeft gevraagd collectant te willen worden en was het voor de eerste leden van het collectanten college 'St. Martinus' een mooi en treffend voorbeeld. Delen in de zorg voor hen die het moeilijk hebben en daarvoor het geld inzamelden. En voor het voortbestaan van de kerk an sich.

Thans zijn we genooddaakt, door de gewijzigde omstandigheden, het collectantencollege op te heffen. Hoofdreden hiervoor is de leeftijd en ernstige gezondheidsomstandigheden van verschillende leden. Is het niet de collectant zelf, dan wel een gezinslid, die verzorging nodig heeft, dan is de verplichting die men aangaat als collectant zijn, een belasting.

Door de corona maatregelen zijn er veranderingen toegepast; zoals de collectemandjes achter in de kerk te plaatsen, zo kunnen de mensen na de viering hun bijdrage doen. En hierdoor is het niet meer noodzakelijk dat er collectanten aanwezig zijn.

In het verleden waren er vijf groepen van vijf personen per groep, nu zijn 1 of 2 collectanten ruim voldoende en ook deze zijn door de huidige maatregelen overbodig geworden.

Namen noemen van personen die lange tijd collectant zijn geweest is niet goed. Je hebt kans dat je personen overslaat zonder dat dat de bedoeling is. Maar het was een trouwe groep.

Veertig jaar dienstverlening was geen uitzondering en meestal werd dat intern gevierd met een St. Martinusavond.

Maar dankbaar voor hun inzet en het toch altijd weer aanwezig zijn, heeft het collectantenbestuur altijd aan het lid laten blijken door een herinnering te geven voor hun trouwe dienst.

Ook de geloofsgemeenschap St. Helena is hen hiervoor zeer dankbaar.

Een ingrijpende verandering was toen de collectanten gevraagd werd om ook com-

munie uit te reiken. Voor de een was dat moeilijk en men voelde zich niet daartoe geroepen. De ander vond dat zinvol. Het argument was; de collectant verzamelt de gaven van de kerkgangers en deelt daarna de communie uit. De vergelijking werd gemaakt met de broodvermenigvuldiging. Verschillende vonden het een ervaring om samen aan tafel te staan en daarna het brood te mogen uitdelen.

Helaas is dat door kardinaal Eijk teruggedraaid terwijl het in ander bisdommen wel mag.

Het wordt dan steeds wat afstandelijker, jammer.

Toekomst Inloopochtend Over de Brug

Al 16 jaar zet de St-Helenakerk op donderdagmorgen haar grote kerkdeuren open voor iedereen die de warmte van anderen zoekt en aan wil schuiven als in een herberg. De ruimte achterin de kerk wordt dan een plek van vertrouwen, een plek waar verhalen mogen klinken: vreugdevolle en verdrietige ervaringen en van actuele zaken die ons bezighouden. We zijn er voor een moment bij elkaar te gast en zo zien we naar elkaar om. Er kwamen vóór Corona zo'n 20 mensen op een ochtend. Voor liefhebbers is er voorafgaand om 9.00 uur het Ochtendgebed in de kerk (of sacristie) waarna de deur naar 'de herberg' rond 9.30 opengaat. Maar de kerk gaat dicht.

De inloopochtend is een mooi project, vindt ook de Protestantse Gemeente Aalten (PGA) waarmee contacten lopen bij het zoeken naar nieuw onderdak voor onze R.K. geloofsgemeenschap. De sluiting van onze kerk is een mooi moment om die inloopochtenden gezamenlijk in 2022 voort te zetten in gebouw Elim. Er staan daar inmiddels al gastvrouwen klaar om het inloop-project mee te dragen.

Onze gastvrouwen (deels van protestantse huize) en de nieuwe hebben elkaar ook al ontmoet en dat klikte goed, Wij hebben verteld over het ontstaan (dat was in november

2005, naar aanleiding van de jaarthema's 'de dorstige te drinken geven' en 'de vreemdeling herbergen' (letterlijk en figuurlijk) en over onze ervaringen waaruit betrokkenheid en gezelligheid spreken.

Startdatum: Het plan was aanvankelijk samen begin 2022 samen te beginnen, maar nu de sluiting van onze kerk opgeschoven is, is het overstap-moment nog onduidelijk. U hoort hier nog over.

namens de gastvrouwen, Gerda van Netten

BREDEVOORT

Correspondent

Vacature.

Agenda

Vrijdag 24 december 23:00 uur: oecumenische kerstviering in de Sint Joriskerk, Markt Bredevoort. Organisatie: PKN en Katholiek Kontakt Bredevoort.

Gastvrije ontvangst

RK Bredevoort gastvrij ontvangen in de protestantse Sint Joriskerk

Zondag 17 oktober was een bijzonder moment: in een oecumenische viering werd rooms-katholiek Bredevoort officieel geïntroduceerd in de Sint Joriskerk. Voorgangers waren Jos Wessels, Irma Verwaaijen en Gerry Hallerdijk. Het thema van de viering was gastvrij. De bijbellezingen gingen over Abraham die drie vreemdelingen ontving en over Marta en Maria die Jezus en zijn leerlingen gastvrijheid boden. Met name in dit laatste verhaal blijkt dat gastvrijheid méér is dan bed, bad en brood. Het omvat ook meeleven, belangstelling, warmte, de

gast een thuis bieden. Iets wat wij voor ogen moeten houden bij de opvang van vluchtelingen uit oorlogsgebieden.

In de introductie werd ver teruggekeken. Wij zagen hoe er in Bredevoort in de middeleeuwen een kapelletje in het kasteel was, gewijd aan Sint Joris, de schutspatroon van de ridders. In 1537 stond er een stenen kerkje op de Markt, toen rooms-katholiek maar na de Reformatie een protestantse kerk. In de loop van de historie gingen we in Bredevoort naar drie kerken (hervormd, rooms-katholiek en gereformeerd) en nu zijn we weer terug in die ene, oude Sint Joriskerk op de Markt. Vanaf 2003 gingen hervormd en gereformeerd samen en nu mag ook rooms-katholiek meedoen. En het bijzondere is, niet alleen de mensen zijn welkom maar ook rooms-katholieke kunstvoorwerpen waar wij aan gehecht zijn.

Juist dat laatste is bijzonder. Het gebruik van beelden en afbeeldingen was immers een groot strijdpunt tussen rooms-katholiek en protestant. 1566 beeldenstorm, wij leerden het op de lagere school. Het verschil was, dat protestant dit zag als 'het maken van gesneden beelden' dus als afgo-

denverering. Voor katholieken is een beeld of afbeelding bedoeld om de invoelbaarheid en emotie-opwekking van een heilige of van een gebeurtenis te vergroten. Vergelijk het

Stenen reliëf Sint Joris, ca. 1550.

Foto: kerkfotografie.nl

Beeld Maria met kind Jezus. Foto Jan Ebbers

met een dierbare foto thuis van je overleden ouders, waar je op herinneringsdagen een lichtje voor laat branden.

Zo werden op 17 oktober een vijftal kunstvoorwerpen van grote historische waarde geïntroduceerd: drie afbeeldingen van Sint Joris en twee van de Heilige Maria. Allereerst het stenen reliëf van Sint Joris uit ca. 1550 dat ooit vermoedelijk in de

stadspoort was ingemetseld en nu nog in het kerkportaal van de gesloten katholieke kerk zit. Dan een houten beeld van Joris als soldaat en tenslotte een modern metalen sculptuur uit 1960.

Een prachtig houten beeld van Maria met het kindje Jezus, gemaakt in Antwerpen rond 1750 in barokke stijl krijgt een ereplaats tegen de oostelijke kerkmuur, dicht bij de plaats waar ooit vóór de Reformatie het Mariakapelletje was. Een prachtige email icoon van Maria-van-Altijddurende-Bijstand in Oost-Europese stijl zal een

Icoon Maria met kind Jezus. Foto Jan Ebbers

Sint Jorisbeeld Foto Jan Ebbers

plaats krijgen in het stiltecentrum van de kerk. Deze plek is elke dag toegankelijk en wie wil kan er ook een lichtje bij aansteken. De viering op 17 oktober werd door zeer veel gelovigen uit beide kerkgenootschappen bijgewoond. De sfeer was uitstekend, wat wel bleek bij het koffiedrinken na afloop. Een mooi voorbeeld van samen kerk zijn in Bredevoort.

GROENLO

Correspondent

Ton Gunnewijk.

Agenda

Op woensdag 22 december 2021 is er in Groenlo weer een "Sfeervolle midwinterhoorn wandeling" met vele verrassingen!! Volg facebookpagina 'Vestingdagen Groenlo' voor alle nieuws, <https://www.facebook.com/VestingdagenGroenlo>.

Foto RPW© 2018

Zaterdag - 25 december 2021 - 1e Kerstdag 14.00 - 16.00 uur
Kerststal(-len) met KINDJE WIEGEN (KIEKEN)
U ZIJT WELLEKOME in de Calixtusbasiliek in Kerstsfeer!

HARREVELD

Correspondent

W. Taken en L. Schenk
harreveld@paulus-ludger.nl

In gesprek met...

Fons Krabben is geboren en getogen in Harreveld. In zijn werkzame leven is hij 22 jaar timmerman en daarna 25 jaar conciërge op de LHNO en later op een middelbare school in Lichtenvoorde geweest. Dit jaar is hij 60 jaar koorzanger in Harreveld. Dan tellen we de jaren dat hij lid was van het jongenskoor in Harreveld, van zijn 8e tot zijn 15e jaar, niet eens mee. Op zijn 15e kreeg hij de baard in de keel en is hij een poos gestopt met zingen.

Zijn aanleg en liefde voor het zingen heeft Fons niet van een vreemde. Zijn moeder kon goed zingen en zong thuis veel. Zijn broers en zussen, Fons is de jongste van 11 kinderen, zongen ook bijna allemaal in het heren- of dameskoor. Na zijn militaire dienst, in 1961, is hij lid geworden van het Harrevelds herenkoor (later gemengd koor).

Fons heeft zijn bariton stem verder ontwikkeld door vanaf 1964, 10 jaar lang, zanglesen te volgen bij de muziekschool in Doetinchem. In de jaren 60 was er nog een apart heren- en dameskoor. Het herenkoor telde toen nog 25-30 leden, die vaak moesten

zingen. Zij zongen bij de mis op zondag en bij rouw- en trouwdiensten. 5 van de 6 broers Krabben stonden op het koor. In de familie werd gekscherend gezegd, dat de broers zongen en dat hun broer Bernard, die collectant was, het geld ophaalde. Er werd toen in het Gregoriaans gezongen. Na het Tweede Vaticaans Concilie in 1965, werd er ook steeds vaker in het Nederlands gezongen.

Van 1963 tot heden zingt Fons ook bij het Ettens Mannenkoor. Daarvan 45 jaar als solist.

Ook heeft hij jaren gezongen in het "Krabbenkoor", een familiekoor. Hij is daar nu mee gestopt omdat hij op zijn leeftijd wat meer thuis wil zijn. De 2e generatie Krabben heeft het overgenomen. Dat hij over een goede zangstem beschikt, blijkt wel uit het

feit dat hij regelmatig door andere koren werd gevraagd om als solist te komen zingen. Zijn liefde en passie voor het zingen betekende dat hij vaak van huis was. Dit alles was niet mogelijk geweest zonder steun van het thuisfront. Fons zegt daar zelf het volgende over: "Terugkijkend op 60 jaar zang, ben ik mijn vrouw Riet zeer dankbaar dat zij mij de vrijheid heeft gegeven om dit te kunnen en mogen doen".

Mede door de zang raakte Fons betrokken bij de kerk. Zo was hij één van de vele vrijwilligers die, midden jaren 80, de binnenkant van de kerk hebben gerestaureerd. Dit was een grote klus die 2 jaar heeft geduurd en door vrijwel alleen vrijwilligers werd gedaan. Na de restauratie bleek het kerkorgel dusdanig beschadigd, dat het moest worden gerestaureerd. De restauratie zou 50.000 gulden kosten, maar er was geen geld. Er werd besloten om een veiling te organiseren, om op

die manier het geld bij elkaar te krijgen. Er werden drie veilingen gehouden, die mede dankzij de veilingmeesters Elferink en Grijzen, een groot succes werden. Met een opbrengst van 60.000 gulden kon het orgel worden gerestaureerd. Fons heeft van 1996 - 2004 in het parochiebestuur gezeten, hij was penningmeester en werd hierbij ondersteund door Anton Domhof en later door Ellen Kolkman. Fons heeft destijds rondom de biechtstoel een vitrine gebouwd, zodat kerkattributen van voor het Vaticaans Concilie tot heden tentoongesteld konden worden.

Het bestuur van Stichting Gemeenschapsbelangen Harreveld had in samenwerking met het parochiebestuur contact met de Broeders van de 7 smarten, van het internaat. Zij hebben het beeld dat tegenover de kerk staat (Piëta), de kruiswegstatie uit de kapel van het internaat en de huidige poort van het voormalig kerkhof en de pastorie-tuin, aan Harreveld geschonken. De broeders wonen nu in Voorhout. Fons heeft nog steeds contact met hen.

De beheercommissie feliciteert Fons met zijn 60-jarig jubileum en hoopt dat het hem gegeven wordt om nog jaren te kunnen blijven zingen.

LICHTENVOORDE

Correspondent

Vincent Stapelbroek

Dank-Je-Wel-Avond

Op woensdagavond 5 januari houden we ons jaarlijkse vrijwilligersavond. Noteer die datum alvast in uw agenda. Nadere berichten worden vermeld via de ELNA, website en kerkmededelingen (+ papier achterin de kerk).

Koorlift

Al enige tijd beraden we over de toekomst van de koorlift. Deze lift dateert uit 2008 en brengt koorleden, die slecht ter been zijn, naar het koor. De laatste jaren zijn er mankementen aan het systeem waardoor het steeds minder voorkomt dat de lift in gebruik is. De keuze waar we nu voor staan

is of reparatie, of afkeuren. Reparatie aan de lift met het onderhoudscontract is duur en vraagt om een verstandig besluit. In september hebben we een brede samengestelde 'werkgroep' geformeerd om te beraden over de toekomst van de lift. In dit beraad zijn standpunten meegenomen zoals functionaliteit, onderhoud, kosten en veiligheid. De uiteindelijke uitkomst van dit beraad is dat we de lift afkeuren. Dit houdt in dat we momenteel afzien van reparatie en onderhoud en dat de lift niet meer gebruikt gaat worden. Als alternatief, voor leden die moeite hebben om boven te komen, is het aanbrengen van handbeugels in het bestaande trappenhuis. Hiermee hopen we de lift voldoende te vervangen. Ondertussen gaan we proberen een andere bestemming te vinden voor de lift.

MEDDO

Correspondent

Joep Dorsthorst, T: 0543 - 56 94 72

Wat na kerksluiting

Op donderdag 28 oktober '21 was er onze jaarlijkse avond waarin het wel en wee van onze geloofsgemeenschap te sprake kwam. Een kleine 40 personen waren aanwezig op deze bijeenkomst.

Eén van de agendapunten was: hoe ziet de geloofsgemeenschap eruit na kerksluiting? Onderstaand een nadere toelichting van mijn kant, met aanvullende opmerkingen en suggesties van de kant van diaken Cor Peters en aanwezige parochianen.

Bij die vraag hoe de toekomst van onze geloofsgemeenschap eruit gaat zien na de kerksluiting, heb ik voordat we daarover met elkaar in discussie gingen ons de vraag gesteld waar staan we nu. Om daar mede een antwoord op te krijgen wil ik daar een paar momenten noemen die enig inzicht gaven hoe één en ander zich heeft ontwikkeld.

Op de eerste plaats ons jubileumjaar in 2014 waar we met veel genoegen op terug kijken. Wij stonden er toen totaal niet bij stil dat wij op zo'n korte termijn onze kerk moesten sluiten. Daar was toen ook totaal geen aanleiding voor. Het kerkbezoek was vergeleken met andere geloofsgemeenschappen nog goed. We waren gelukkig met de vele vrijwilligers die bereid waren om de handen uit de mouw te steken. Maar fusie op fusie volgen elkaar op. Door

een kleiner wordend pastoresteam kon er niet meer in elke geloofsgemeenschap worden voorgegaan. Dit leidde op den duur tot minder vieringen.

Centraliseren was aan de orde. Voor die geloofsgemeenschappen waar tot kerksluiting was besloten, moesten elders naar de Eucharistievieringen. Er zijn echter maar weinig Meddonaren die zich laten verleiden om naar andere kerken te gaan. Velen haakten dus af, en vroegen zich af,

waar doen we dit nog voor. Het dopen, de eerste communie en het vormsel werden uit de kleinere locaties gehaald, en de vrijwilligers die zich daarmee bezig hielden moesten elders begeleiden, waardoor de motivatie om nog verder te gaan, verdween. Ook de onderlinge contacten brokkelen verder af.

De jarenlange samenwerking bijvoorbeeld tussen Bredevoort en Meddo moest worden opgeheven. Discussieavonden over

allerlei onderwerpen, de oecumenische contacten die best goed waren gingen langzamerhand verloren. Ook de contacten met jonge gezinnen en de opgroeiende jeugd hadden niet het gewenste resultaat. Recent kregen we te maken met het coronavirus wat ons ook als kerk niet goed heeft gedaan. Voor het uitbreken van het coronavirus kwamen er in het weekend nog tussen de 40 en 70 personen naar onze Eucharistie- en Woord en Communievieringen. Nu we weer met zijn allen naar de kerk mogen, moeten we nog blij zijn dat we met de voorgangers, koster en dames-en heren-koor er nog 25 gelovigen in de kerk zitten wie nog afkomen op de gebedsvieringen. We hebben dus ingeleverd wat het aantal personen betreft die nog naar onze kerk komen en ook is het jammer dat er geen communievieringen meer mogen worden gehouden. Ook dit heeft er toe bijgedragen dat er minder kerkbezoek is. Internet en een Eucharistieviering op de TV zijn voor een aantal een mooi alternatief. De communie ontvangen was er toch niet meer bij. Bovendien is de regelmaat eruit gehaald; een tijd lang mochten we slechts 1x per maand een gebedsviering houden. Op dit moment zijn er dit weer twee in de maand. Wij zijn blij dat het koor ook weer meedoet bij onze gebedsvieringen. Zolang dit nog

kan. Ook hier speelt motivatie een grote rol. Afgelopen jaar in september hebben we al onze vrijwilligers en dit waren er op dat moment nog 100 een kleine waardering gegeven voor het vrijwilligerswerk wat zij voor onze geloofsgemeenschap hebben gedaan. Het gaat hier vaak om vrijwilligers die al vele jaren inzetbaar zijn geweest en nog blijven doorgaan totdat de kerksluiting een feit is. De verdere contacten zijn aan het vervagen het ledental is verder aan het inkrimpen. Door de dreigende kerksluiting blijven vacatures openstaan. Mensen zijn door de onzekere tijd niet meer over te halen om deze in te vullen. Hoe nu verder wanneer kerksluiting een feit is? Op maandag 11 oktober j.l. ben ik naar een bijeenkomst geweest van de HH Paulus-en Ludgerparochie waar 'lokaal geloven' het onderwerp was. En we werden daar aan het denken gezet bij de vragen die waren opgesteld en waarmee we een handvat zouden kunnen hebben hoe nu verder als geloofsgemeenschap. Het gaat hier om de volgende vragen. Kerksluiting geeft een nieuwe situatie. Er is ruimte voor een nieuwe invulling. Met elkaar in gesprek komen wat er lokaal nog kan? Elkaar blijven ontmoeten is belangrijk.

Verbinding met elkaar zoeken. Met elkaar kijken wat je kunt en wat je wilt. Omzien naar anderen, zieken bezoeken. Wat betekent het voor jou om leerling van Jezus Christus te zijn? Een geloofsgesprek aangaan. Vragen die best gesteld mogen worden. Vraag is wel, hoe je daar in de huidige situatie, in het huidige denken, nog stil bij staat, nog vorm aan moet geven. Samen met diaken Cor Peters werd er stil gestaan bij dit onderwerp. Ondanks het veranderde wereldbeeld, God is er altijd. Wij moeten daarbij zoeken naar onze eigen mogelijkheden. Laat je horen. Deel wel en wee. Blijf elkaar ontmoeten, dit kan een gespreksmoment of een gebedsmoment zijn. Ga ook kijken bij andere geloofsgemeenschappen hoe zij een aantal zaken weer opgepakt hebben. Ga een werkgroep formeren welke een eerste aanzet kunnen geven om dit lokaal weer op te pakken. Wat duidelijk die avond bleef hangen is dat er door leken wel de ziekencommunie mag worden rondgebracht, maar dat zij niet mogen voorgaan in Woord- en Communievieringen. Het moet toch heel simpel zijn om daar een goede oplossing voor te vinden, waar iedereen zich in kan vinden.

Joep Dorsthorst

NEEDE

Correspondent

Sjaak Ots

Kaarsje opsteken

Elke woensdag morgen van 9.30 t/m 11.00 uur is de kerk open om een kaarsje op te steken of voor een persoonlijk gebed. Wil je toch nog iemand spreken, het secretariaat is ook open. In de grote zaal is ook plaats om een kop koffie of thee te drinken.

Eucharistieviering

Elke 2e dinsdag van de maand is er een Eucharistie viering om 9.00 uur, de eerstvolgende op 14 december, voorganger pastoor de Jong.

Ouderendiensten

Het heeft even geduurd, maar de eerste Ouderendienst na de coronastilte heeft, als u dit leest, inmiddels plaatsgevonden op vrijdag 29 oktober. We zijn blij dat dit aanbod van de gezamenlijke Needse kerken weer van start kan gaan op de laatste vrijdag van de maand om 14.30 uur in de Grote Kerk. Een uitzondering op deze vaste regel is de dienst van december, die dit jaar op 17 december plaatsvindt omdat dan het kerstfeest gevierd wordt. De werkgroep die deze diensten organiseert wil nog eens benadrukken dat niet alleen alle ouderen uitgenodigd worden, maar dat ook andere belangstellenden van harte welkom zijn. Het is een bijzondere ervaring om in een kring op het liturgisch centrum bij elkaar te zijn en je te laten inspireren door de bemoeidigende boodschap over een God die van mensen houdt en bij hen wil zijn. Dat is hoopvol en troostrijk en heeft een heilzame uitwerking in ons dagelijks leven.

Ineke Nijland

Rooster Ouderendiensten

Plaats: Grote Kerk van Neede

Tijd: elke laatste vrijdag van de maand (uitgezonderd in december)

14.30 - 15.00 uur: kerkdienst,

15.00 - 15.30 uur: koffie/thee drinken

vrijdag 26 november 2021

Mw. Joke Maclean,

Organist: Gerrit E.

vrijdag 17 december 2021, kerst

Ds. Wilma Onderwaater,

Organist: Grietje H.

REKKEN

Correspondent

Eric Huitink

Hoe nu verder

Hoe gaat het nu verder nadat de H.H. Martelaren van Gorcum kerk in Rekken aan de eredienst onttrokken en overgedragen is aan de Stichting behoud kerkgebouw Martelaren van Gorcum.

Op vrijdag 9 juli 2021 was er de laatste viering in de H.H. Martelaren van Gorcum kerk. De Parochie HH. Paulus en Ludger is nu geen eigenaar meer van het gebouw. De Aartsbisschop van Utrecht heeft toestemming gegeven tot overdracht d.m.v. een decreet tot onttrekking aan de goddelijke eredienst.

In Rekken blijft de geloofsgemeenschap H.H. Martelaren van Gorcum bestaan, alleen het kerkgebouw is niet meer van de parochie. Er blijft ook een beheercommissie (voorheen locatiebestuur). De werkgroep vieringen zal met regelmaat woorddiensten voorbereiden. Met de stichting is afgesproken dat de geloofsgemeenschap gebruik kan blijven maken van het kerkgebouw, voor de woorddiensten, bijzondere diensten zoals Hubertusviering, oecumenische diensten, maar ook afscheidsdiensten kunnen gehouden worden in het kerkgebouw.

De voormalige RK kerk krijgt een nieuwe bestemming. De herbesteding maakt onderdeel uit van het overkoepelende plan 'Aantrekkelijk Rekken'. Het doel is om het kerkgebouw als ontmoetingsplek te blijven gebruiken. Het is belangrijk dat iedereen er gebruik van kan maken, daarom zal de Kerk op het Kip voor de gehele Rekkense gemeenschap toegankelijk zijn. Het uiteindelijke doel is om samen met de andere

accommodaties gelegenheid aan de Rekkenaren te bieden om zich op sociaal-, cultureel- en welzijnsgebied verder te kunnen ontplooiën.

Het gebouw wordt duurzaam en innovatief aangepast, waardoor het toekomstbestendig zal zijn. Naast het faciliteren van bestaande activiteiten worden er ook nieuwe activiteiten in het gebouw ontwikkeld, zoals overnachtingsmogelijkheden. Er worden drie kamers gecreëerd waar gasten op een onvergetelijke en wijze de nacht door kunnen brengen. Het kerkgebouw wordt tevens een rust- en bezinningsplek in de nog te realiseren wandel- en fietsroute die de werktitel 'Van Bisdom Münster naar Bisdom Utrecht v.v.' meegekregen heeft. Het overnachten in een (voormalige) kerk is niet alleen uniek voor de Achterhoek, het geeft tevens invulling aan de vraag naar overnachtingsmogelijkheden in onze regio, zeker voor de doelgroep waar de initiatiefnemers van dit project zich op richten.

Als het kerkgebouw aangepast is, biedt het op cultureel gebied veel mogelijkheden en kunnen er bijvoorbeeld exposities georganiseerd worden, maar ook muziek-, toneel- en filmvoorstellingen. Dit zijn activiteiten waar in Rekken de voorzieningen tot op heden voor tekortschoten of simpelweg ontbraken.

Het kerkgebouw blijft door het hergebruik niet alleen behouden als historisch en beeldbepalend gebouw, maar ook biedt door nieuwe gebruiksmogelijkheden ook economisch een toegevoegde waarde voor Rekken en omgeving.

De plannen voor dit kerkgebouw kunnen niet los gezien worden van de breed gedragen toekomstvisie Aantrekkelijk Rekken. Deze visie gaat uit van een vitaal leefbaar dorp door een integrale benadering van alle gemeenschappelijke voorzieningen en het onderbrengen van de exploitatie daarvan in één dorpscoöperatie, voor en door alle Rekkenaren.

Vieringen

'Waar er twee of drie in Mijn naam bijeen zijn, daar ben Ik in hun midden.' Mat. 18, 20

Het is best vreemd om een stukje te schrijven in het parochieblad namens de Werkgroep Vieringen, terwijl de R.K. Kerk van Rekken deze zomer is onttrokken aan de eredienst.

Vreemd is het omdat wij er twee keer per maand nog samenkomen voor een dienst.

Voor ons Rekkenaren is het niet vreemd, maar een logisch vervolg is van wat in de Coronatijd al gaande was. Sinds het Pas-

toraal team niet meer in Rekken vooringing heeft de Werkgroep Vieringen het stokje overgenomen en hebben er steeds Woordvieringen plaats gevonden. Ook in de Coronatijd toen het mocht, waren er 2 vieringen in de Maand. Sinds de Kerk is overgedragen aan de Stichting 'Kerk op het Kip', zijn de vieringen gebleven. Omdat de Stichting het voor de Rekkense Gemeenschap belangrijk vindt dat er een vierplek blijft bestaan. Dit kunnen wij als Werkgroep onderschrijven en willen we graag onze medewerking blijven verlenen. Ook nadat het kerkgebouw is verbouwd.

Zolang er mensen deze diensten blijven bezoeken en wij de Werkgroep bemenst kunnen houden hebben wij dit toegezegd.

Temeer ook omdat voor ons ook belangrijk is wat in Mateüs 18 staat geschreven 'Waar er twee of drie in Mijn naam bijeen zijn, daar ben Ik in hun midden.'

Jezus heeft ons op het pad gezet om zijn geloof verder te verkondigen, en deze weg willen wij als Werkgroep binnen Rekken blijven vervolgen. Daarbij tekenen wij aan dat er door het jaar heen ook oecumenische diensten in de Kerk op het Kip zullen zijn. De samenwerking met de Rekkense leden van de PKN werkgroep is namelijk ook blijven bestaan. We hebben in de afgelopen jaren ervaren dat er behoefte aan ontmoeting en samenkomen in Gods Naam is blijven bestaan.

De volgende woorden kwamen bij mij naar boven vooraf gaand aan het maken van deze tekst. Eigenwijs - Eigen wijs - Eigen wijze Dat past wel binnen onze Rekkense Gemeenschap. Maar dan wel een eigen wijze in verbondenheid met elkaar.

Maar dat maakt niet dat de diensten exclusief zijn voor Rekken. Iedereen die zich geroepen voelt om met ons mee te vieren is van harte welkom.

Ga met God en Hij zal met je zijn.

Namens de Werkgroep Vieringen
Gerrie Slütter-Peterkamp

VRAGENDER

Correspondent

Hemmy Severt, E: hemmysevert@caiway.nl

Allerzielenviering

Tijdens een gebedsdienst op het kerkhof hebben we op zondag 31 oktober onze dierbare overledenen herdacht. Er werd voorgedaan door leden van de avondwakegroep, met zang van het gelegenheidskoor. In de viering was er extra aandacht voor de overledenen van het afgelopen jaar. Van elk van hen was er een korte terugblik op hun leven. In 1952 heeft de vader van één van hen de eerste steen gelegd voor de inmiddels gesloten kerk en in 2020 is zij als laatste

vanuit deze kerk op het kerkhof begraven. Er was een bloemetje en er werd een kaarsje voor een ieder van hen aangestoken, dat na afloop mee naar huis kon worden genomen. Het was een mooie viering met veel belangstelling.

Na het zegenen van de graven was er gelegenheid om bij Overkamp een kopje koffie te drinken, waar goed gebruik van werd gemaakt. Dit geeft een gevoel van samenhangigheid.

Ondanks dat de kerk gesloten is, is het fijn om op deze momenten samen te kunnen komen.

Hartelijk dank aan allen die hebben meegewerkt.

WINTERSWIJK

Correspondenten

Wilhelmien Wolters

E: winterswijk@sintludger.nl

Actie Kerkbalans

Voor de kerkbalans 2021 is een bedrag van 50.500 euro toegezegd. Op dit moment is er al een groot bedrag binnen waarvoor onze hartelijke dank! Van een aantal parochianen hebben we de enveloppen dit jaar niet terug mogen ontvangen. Vanwege Covid-19 zijn de enveloppen dit jaar niet door de wijkassistenten opgehaald. Wilt u alsnog bijdragen aan de kerkbalans 2021 dan kunt de bijdrage overmaken op IBAN NL 72 RABO 037 12 03 112 t.n.v. R.K. HH Paulus en Ludger Winterswijk met als vermelding kerkbalans 2021. Alvast hartelijk dank voor uw bijdrage. Indien u vragen heeft over de actie kerkbalans dan kunt u een mail sturen naar winterswijk@paulus-ludger.nl of bellen op de donderdagmorgen tussen 10.00-11.00 uur, T: 0543-512158. Werkgroep Actie Kerkbalans.

R.K. begraafplaats

In oktober heeft hoveniersbedrijf Breuer de paden op de begraafplaats aan de Tuunterstraat verhard. De ingang, hoofd en zijpaden zijn voorzien van antraciet betonnen platen waardoor de bereikbaarheid naar de paden sterk verbeterd is. De begraafplaats heeft door deze aanleg van de paden een mooie uitstraling gekregen. Wij zijn ook blij met de vrijwilligers die elke maandagmorgen op de begraafplaats onderhoud verrichten en zorgen dat het er allemaal netjes uitziet. Om de begraafplaats er nog mooier uit te laten zien dient er nog wel wat geleverd te worden. Wij

zijn op zoek naar enkele vrijwilligers die deze klus willen klaren. Voor aanmelding of informatie kunt u terecht bij de beheerder Cilia Buitink. T: 06-30 98 26 55.

Kerststal

De grote kerststal wordt dit jaar achter in de kerk opgezet zodat er meer mensen van kunnen genieten. Het is jammer dat de poorten gesloten moeten blijven maar voor in de kerk komt ook wel een kerststal en de nodige versiering. U kunt dan achter in de kerk een kaarsje of lichtje ontsteken.

Als u dit berichtje leest is het nog wel even voor het eind van het jaar is, maar toch zijn we er dichterbij dan we er erg in hebben. Alle vrijwilligers die er voor gezorgd hebben voor zover mogelijk dat alles in deze coronatijd goed is verlopen hartelijk dank

daarvoor. Vrijwilligers zijn en blijven ten alle tijden belangrijk. Voor alle parochianen en deze vrijwilligers hopen wij dat 2022 een minder beladen jaar wordt en wij de corona misschien kunnen indammen. Laten we daar samen voor gaan en de regels die daarvoor gelden zoveel mogelijk proberen op te volgen dan gaat het hopelijk lukken. Heel veel sterkte en vooral kracht om dit SAMEN te mogen en kunnen doen.

ZIEUWENT

Correspondenten

Anneke Kouijzer en Jos Lageschaar
E: ludgerzieuwent@gmail.com

In memoriam

Het Dames- en Herenkor verliest een trouw lid.

Op 30 september 2021 overleed Fiene Rouwhorst- Donderwinkel in de leeftijd van 85 jaar.

Op 21 oktober 1976 is zij het koor komen versterken als sopraan. In 2016 is Fien tijdens het Ceciliafeest gehuldigd, omdat zij 40 jaar gezongen heeft in ons koor.

Fiene was een stille genietster en een goede kracht voor ons koor. Zij kende haar par-

tij en was een steun voor de nieuwe leden, die kwamen zingen.

Zij ging op haar fiets door weer en wind naar de repetities van het koor en was trouw bij alle vieringen aanwezig. Het

is jammer dat haar gezondheid achteruit ging, waardoor ze minder vaak op de repetities aanwezig was en het moeilijker werd voor haar om boven op de koorzolder te komen.

Het laatste jaar hebben enkele koorleden haar bezocht in het Hovenhuis waar ze altijd zeer welkom waren. Zij hielden haar op de hoogte van wat er op het koor gebeurde.

Het Dames- en Herenkor hebben als laatste blijk van dank voor haar gezongen tijdens de uitvaart.

Fiene bedankt voor jouw jarenlange inzet voor ons koor. We gaan jou missen.

25 jaar koordirigent

Op 1 oktober 1996 is Jan de Leeuw als dirigent bij het dames- en herenkor van de St. Werenfriduskerk begonnen.

We kennen Jan als een gedreven persoon, die graag een goed en mooi gezongen viering verzorgd.

Daarvoor is hij elke donderdag bezig om met zijn koor te repeteren. Jan is op meerdere terreinen inzetbaar. Hij kan dirigeren en als het nodig is, speelt hij op het orgel en als de nood aan de man is, zingt hij mee met de heren.

Verder kun je Jan horen als voorzanger.

Op donderdag 30 september hebben wij het 25-jarig jubileum van Jan de Leeuw als dirigent van ons Dames- en Herenkor gevierd.

Aan het begin van de repetitie waar zijn vrouw

ook voor uitgenodigd was, werd door het bestuur van het koor een speciaal voor hem gemaakt lied gezongen waarbij de koorleden het refrein mee konden zingen.

De voorzitter deed een woordje en Jan kreeg een eigengemaakte oorkonde en een attentie.

Daar Jan van niks wist, was hij zeer verrast. We hopen dat Jan nog lang dirigent bij ons blijft en dat we nog vele jaren van zijn kwaliteiten gebruik mogen maken.

De digitale adventsretraite 2021 van de jezuiten

“Hoop bedriegt niet” is de titel van de adventsretraite 2021. De retraite gaat op zondag 28 november van start en loopt tot zaterdag 25 december. Het is de vijftiende digitale retraite van de jezuiten. De retraite is geschreven door jezuit Jan Stuyt.

Deelnemers aan de digitale retraite krijgen dagelijks een gebedsmail met bijbelteksten, meditatieve vragen, citaten en technische gebedstips. Het geheel vormt een innerlijke reis om het mysterie van Kerst intenser te beleven.

Jan Stuyt zegt over de retraite die hij schreef: “De decembermaand is voor veel mensen een drukke periode. Een echt feest is iets waar je naar uitkijkt: laat je niet overvallen door Kerstmis. De digitale retraite geeft je de kans om je voor te bereiden op dit feest. Een kwartier per dag is genoeg. Laat je vier weken inspireren door Bijbelse woorden: hoop, verwachting, licht, Vrededorst, dageraad. God komt bij mensen op bezoek als zij zich daarvoor open stellen.”

U kunt zich voor deze gratis digitale retraite inschrijven via www.ignatiaansbidden.org. Enkele citaten van deelnemers aan de vorige digitale retraite:

“Ik heb in het openbaar vervoer in de stiltcoupé de tijd genomen om de retraite te doen, omdat er thuis veelal geen stilte is.”

“De afgelopen weken heb ik zo intens ervaren! De retraite heeft me daarbij enorm geholpen. Ik voelde me werkelijk gezien, aangekeken, elke dag.”

“Dank voor deze reis die ik samen met jullie mocht maken. Die heeft mij doen stilvallen en stilstaan bij wat er is. Nu die wereld in – wetend wat mijn basis is. Met de Altijd Aanwezige in mij, het Licht maakt dat ik het pad durf op te gaan.”

“Grote dank voor deze broodnodige verdieping. Wat een belevenis zeg.”

Hoe?

Deelnemers schrijven zich in door hun e-mailadres op te geven via www.ignatiaansbidden.org. Ze ontvangen gedurende de periode van advent dagelijks een gebeds-mail.

Geleide meditatie via ZOOM

Deelnemers van de retraite worden tijdens de advent iedere zaterdag uitgenodigd om deel te nemen aan de geleide zoom-medita-

ties van een half uur. Die worden verzorgd door de auteur van de digitale retraite, jezuit Jan Stuyt. Afgelopen jaar is gebleken dat deze meditatie het gevoel verbonden te zijn met de 20.000 andere digitale retraitanten versterkt.

Inspiratie

De retraite is geïnspireerd door de ignatiaanse spiritualiteit. In het online gastenboek op ignatiaansbidden.org/gastenboek kunnen deelnemers hun gebedservaringen delen.

Kerk ter ere van Maria Rosa Mystica in Fontanelle bij Montechiari

Montechiari – Noord-Italië, 13 juli 1947
‘Wees gegroet, Maria...’ Zacht prevelde Pierina Gilli haar gebed. Plotseling zag ze een helder wit licht. Zag ze het goed? Stond daar Onze Lieve Vrouw Maria opnieuw voor haar? Zouden de biddende zusters haar ook zien?

Maria was dit keer in het wit gekleed. Ze droeg drie rozen: een witte, een rode en een gele roos? Wat zouden die rozen te betekenen hebben, dacht Pierina. Lang hoefde ze daar niet over te denken.

‘De witte roos is het symbool van het gebed. Bid tot mij! De rode roos staat voor opoffering. Wees liefdevol en dienstbaar! De gele roos is voor boete en bekering...’

Pierina keek naar de Heilige Maria. Had zij dit gezegd?

Onze Lieve Vrouw keek haar liefdevol aan en sprak: ‘Ik verlang dat de 13e juli elk jaar gevierd wordt ter ere van Rosa Mystica, de mystieke roos.’

Deemoedig knikte de kleine verpleegster. Ze had de boodschap begrepen.

Pierina Gilli, wie was zij?

Pierina Gilli werd geboren in Noord-Italië, nabij het dorp Montechiari. Haar ouders waren arme boerenmensen. Pierina was de oudstevan de negen kinderen van het katholieke gezin. Ondanks haar broze gezondheid werkte ze hard en leefde ze vroom.

Zij werd echter steeds zieker. Tot overmaat van ramp stierf haar vader. Thuis kon zij niet verzorgd worden. Daarom werd ze ondergebracht in het weeshuis van Montechiari.

Ondanks al haar lijden had zij al heel vroeg de wens om haar leven aan de Heer te wij-

den en wilde zij toetreden tot het klooster H. Maria Crosifissa di Rosa in Brescia. Door haar chronische ziektes stuitte ze echter op veel onbegrip en kon haar verlangen naar een religieus leven in het klooster niet in vervulling gebracht worden. Toch bleef zij het klooster en het ziekenhuis van Montechiari dienen als verpleegster.

In het voorjaar van 1947 verscheen O.L. Vrouw, in het paars gekleed, in de kapel van het ziekenhuis. Zij was erg bedroefd, omdat veel mensen het Geloof de rug toe hadden gekeerd.

In datzelfde jaar zou Maria nog 6 keer aan Pierina verschijnen. Tijdens een van haar laatste bezoeken in dat jaar sprak Maria tot Pierina: ‘Op 8 december zal ik in de basiliek van Montechiari rond het middaguur verschijnen. Dat zal het Genade-uur zijn. Bid tot mij! Harten, koud en hard als marmer, zullen door de Goddelijke genade geraakt en verwarmd worden. Zij zullen weer met trouwe liefde in God geloven.’

In het jaar 1966 zou de Heilige Maagd nog 4 keer contact zoeken met Pierina. Dat gebeurde in de plaats Fontanelle in de gemeente Montechiari. Pierina kreeg de opdracht om dicht bij de bron van San Giorna een bassin voor de zieke medemens aan te leggen. Dit werd de ‘Bron van Genade’.

Gedurende haar leven heette Pierina de

Tekst:
Vincent Stapelbroek

Foto’s:
Vincent Stapelbroek,
rosamisticafontanelle.it

Bronnen:
rosamisticafontanelle.it,
Wikipedia,
achtergrond-info van
de Gebedsgroep Lich-
tenvoorde

Maria Rosa Mystica

bezoekers van de bron hartelijk en geduldig welkom in haar kleine huis. Ze bad voor de medemensen, gaf troost en bracht talrijke zielen tot bekering. Tot 1990 hielp zij veel zieke mensen. Helaas liet de gezondheid haar toen definitief in de steek. "Op 13 januari 1991 stierf zij na een lange zuivering van lichaam en geest." (citaat: rosamisticafontanel.it)

Lichtenvoorde – Bonifatiuskerk, dinsdagochtend 13 juli 2021

Voor de Gebedsgroep Lichtenvoorde stond deze morgen in het teken van Maria Rosa Mystica. Tijdens deze gebedsbijeenkomst werd er gebeden en gezongen ter ere van de H. Maria. Deze ochtend was heel speciaal, omdat er een origineel gewijd beeld van Maria Rosa Mystica aanwezig was bij deze bijeenkomst. Van wie was dit beeld? Waar kwam het vandaan? Dat wilde ik als correspondent graag weten...

Maria Rosa Mystica is overal...

Op zaterdag 4 september '21 stond ik oog in oog met het beeld Maria Rosa Mystica. Het stond niet in een kapel, niet in een kerk, maar gewoon op een kast in een huiskamer. Maria is tenslotte overal. Ze is er altijd en voor iedereen. En hier stond dit authentieke Maria Rosa Mystica-beeld bij de gastvrije Patrick en Monique Rots in de woonkamer. Onder het genot van een kopje koffie en een koek werden de familieherinneringen aan dit beeld verwoord door Patrick en Monique. Bij het gesprek was ook Marja Frerichs van de Gebedsgroep aanwezig. Zij kende mevrouw Rots nog van vroeger. Vanuit verschillende perspectieven werd het mooie verhaal van het beeld verteld...

Maria Rosa Mystica, een geschenk...

Lang geleden, in de jaren tachtig en negentig, ging mevrouw Diny Rots-Döppen, de moeder van Patrick, regelmatig op bedevaart. Zo ging ze ook vaak naar het bedevaartsoord Medjugorje, een bergdorp in het zuiden van Bosnië. Tijdens een van die reizen, kocht ze een Mariabeeld. Helaas raakte dat beeld nog tijdens de reis zoek. Dat was een verdrietige zaak, want het was een waardevol, origineel en duur beeld... Eenmaal thuis werd ze enige tijd later verast met een Pelgrimsmadonna. 'Een geefster kwam haar in naam van een priester een speciaal gezegend beeld geven: de

Maria Rosa Mystica, een verbeelding van de verschijning in Noord-Italië in 1947...'

Bijzondere ervaringen

Het beeld stond eerst in het ouderlijk huis van Patrick. Hij vertelt: 'Mijn oom en peet-tante waren een keer bij ons op bezoek... Mijn oom was niet erg gelovig ofzo, maar toen hij thuiskwam gedroeg hij zich wat vreemd. Met moeite vertelde hij mijn tante wat er met hem was gebeurd... Vanaf die tijd ging hij regelmatig mee op bedevaart.'

Tegenwoordig staat het bijzondere beeld bij Patrick en Monique thuis. 'Vroeger bij ons thuis verspreidde het wel eens een rozengeur. Dat is in deze kamer ook al eens gebeurd. Er stonden geen rozen in de buurt...'

Het beeld kan worden geleend door mensen met een ernstige ziekte. 'Er zijn mensen die het beeld hebben zien huilen...'. Terloops vertelt Patrick dat zijn moeder ook op bedevaart is geweest in het voormalige Joegoslavië tijdens de oorlog in de jaren negentig. Zo stond de bus een keer naast een hotel, middenin het oorlogsgebied. Geen van de bedevaartgangers werd een haartje gekrenkt en er zat geen krasje op de bus.

Een boodschap van Maria...

'Maria geeft door dat we meer tot haar mogen bidden,' zegt Monique zacht, wanneer ik mijn jas aantrek om huiswaarts te gaan.

Op 8 december, het feest van Maria Onbevlekt Ontvangen, is er een speciaal uur om tot Maria te bidden: het Genade-uur. Aanvang: 12.00 uur. Locatie: Calixtusbasiliek te Groenlo.

Voor nadere informatie over het Genade-uur en de Gebedsgroep kunt u contact opnemen met:

Marja Frerichs, T: 06 - 34 01 86 78

Maria Rosa Mystica bij Patrick en Monique Rots

Kerk in Fontanelle

Schitterend wonen

Betting Wonen

B R E D E V O O R T

www.bettingbredevoort.nl

Betting Wonen BV
Prins Mauritsstraat 13-15
7126 AC Bredevoort
Telefoon: (0543) 45 15 67
info@bettingbredevoort.nl

Openingstijden:
maandag: 13.30 - 17.30 uur
dinsdag-donderdag: 9.30 - 17.30 uur
vrijdag: 9.30 - 21.00 uur
zaterdag: 9.30 - 17.00 uur

Ludger, de achtergrond van een missionaris

De naam van onze parochie luidt: Parochie HH. Paulus en Ludger. Bij die laatste naam staan we even stil. Ludger behoort immers tot de geschiedenis van deze streek, onze huidige Achterhoek.

Ludger (742-809) werd in het Utrechtse geboren, toen een Fries gebied. In het jaar 794 kreeg hij van Karel de Grote opdracht om onder Zutphen de IJssel over te steken en het werk van andere

niet geslaagde missionarissen voort te zetten. Daar lag het land van de Saksen, een weerbarstig en eigenwijs volk, dat niets van vreemdelingen moest hebben. Toch wist Ludger met succes het Evangelie te verkondigen. Dat deed hij door rekening te houden met de cultuur van de Saksen. Hij stichtte kleine kerkjes langs de oude weg van Zutphen naar Münster. De eerste kerkjes kwamen in Wichmond, Hengelo (Gld), Zelhem, Aalten, Winterswijk en verder het Münsterland in. Hij werd in 805 bisschop van Münster. Zijn stoffelijk

overschot ligt in een crypte van de Abdijkerk in Werden aan de Ruhr, bij Essen. Die abdij heeft hij ook gesticht. In de hele Achterhoek en ook in Twente, Groningen en Friesland kom je zijn naam tegen.

Er is nu een mooi uitgevoerd tijdschrift verschenen door de Ludgerkring Oost-Gelderland. In het eenmalige blad komt het leven van Ludger aan de orde. Het werk van deze Fries wordt op diverse manieren beschreven. Ook de betekenis van die man voor deze tijden, waarin kerken leeglopen en hoe zo'n oude zendeling inspiratie kan opleveren voor een nieuwe en eigentijdse missionering. Herman Finkers laat in het blad zijn licht over Ludger schijnen, een filosoof heeft een stuk van de Ludgerweg gelopen en het oude Saksische geschrift 'de Heliand' komt aan de orde. Ludger gebruikte dit. In Werden aan de Roer bij Essen wordt deze man één keer per jaar letterlijk op de schouders genomen. Kortom een prachtig tijdschrift met 82 pagina's dat onze parochienaam achtergrond geeft en inzicht op ons erfgoed. Een mooi cadeau van Sint Nicolaas of voor onder de kerstboom. Het blad is voor € 7,- te koop bij de plaatselijke secretariaten van de volgende kerken:

Eibergen: Grotestraat 88, vrijdag 14:00u. - 15:00u.

Groenlo: Nieuwstad 12, dinsdag 9:00u. - 11:00u. of centraal secretariaat (zelfde adres), maandag, t/m donderdag 9:00u. - 15:00u.

Lichtenvoorde: Rapenburgsestraat 21, donderdag 10:00u. - 12:00u.
Winterswijk: Misterstraat 18, dinsdag, donderdag en vrijdag 10:00u. - 11:00u.

Aalten: Dijkstraat 11, vrijdag 10:00u. - 11:00u.

Persoonlijk, betrokken en dichtbij

- Midden in de natuur
- Sfeervol ingericht
- Audio en video in topkwaliteit
- Vriendelijke medewerkers
- Uitstekende catering

GUV Crematorium Aalten - Waar u ook verzekerd bent!

Met uniek GUV draaiboekstelsysteem waarmee u zelf de plechtigheid kunt samenstellen.

Crematorium Aalten is een non-profit organisatie en biedt, waar u ook verzekerd bent, de beste dienstverlening tegen de allerlaagste tarieven. Onze sfeervol ingerichte zalen beschikken over de allernieuwste technieken op het gebied van audio & video met een uniek draaiboekstelsysteem en livestream. Daarnaast bieden wij u uitstekende catering in onze ontmoetingsruimte. Van koffie met cake tot wijn en bier met bittergarnituur.

Elders verzekerd? Bel GUV, een vertrouwd idee!

T: 0800 - 08 09 | www.guv.nl

Together days Paulus en Ludger 2022

Wat zijn we van plan? En waarom?

Sinds 1 januari 2021 zijn de voormalige parochies H. Paulus en H. Ludger gefuseerd. Daarvan hebt u wellicht al wat gemerkt. Nieuwe parochienaam, nieuwe mailadressen, nieuw parochieblad, één parochiebestuur met (deels) nieuwe mensen, één pastoraal team, één parochiesecretariaat, nieuwe organisatievormen en -namen, etc. Het is allemaal prima geregeld.

Toch lijkt ons dat niet voldoende. Om echt één geloofsgemeenschap, om één parochie te zijn is meer nodig! Daarvoor is spirit nodig, geloof noodzakelijk en bovenal hebben we daarin Gods Geest nodig. Daarom willen we het weekend na Pasen, van oudsher bekend als Beloken Pasen, de luiken openen gedurende drie dagen. Noteert u alvast de data in uw agenda!

Pasen, het feest van opstanding en nieuw begin, is voor ons aanleiding om voor de hele parochie en voor elk wat wils te organiseren. Het is lente! Wat in de wintertijd lag te waken, komt tevoorschijn. Drie dagen worden aangeboden aan alle parochianen en u maakt zelf de keuze welke

dagen, dagdelen of onderdelen u kiest. Alles wordt u graag en gratis aangeboden.

Wanneer?

Together Days opent op **donderdagavond 21 april 2022** om 19.00 uur met een inloop, natuurlijk met koffie, thee, limonade en iets lekkers. Na de officiële opening met een kort gebedsmoment om 19.30 uur kunt u om 20.00 uur anderhalf uur genieten van een vertel theater voorstelling 'Nieuw begin'.

Vrijdag 22 april 2022 zal een inspiratiedag worden, die begint met een eucharistieviering. Geloofsgesprekken, een animatiefilm, een quiz, een rondleiding, gebedsmomenten zullen onderdeel gaan uitmaken van deze dag, die nog nader moet worden ingevuld.

Op **zondag 24 april 2022** sluiten we deze driedaagse af met een feestelijke eucha-

ristieviering, een gezellig samenzijn en een afsluiting als Dank- en parochiedag". Natuurlijk vergeten we deze dagen, naast de spirituele voeding, de inwendige mens niet.

En in onze missionaire opdracht om als één grote familie, die de parochie is, naar buiten te durven treden en open te staan voor nieuwe mensen, zullen we worden uitgedaagd door een 'vreemde vogel' in ons midden ...? Wat dat is houden we nog even spannend ...

Beloken Pasen oftewel de zondag van Goddelijke Barmhartigheid zal er eentje worden die we niet makkelijk zullen vergeten. Dat kan als u allemaal gehoor geeft aan de uitnodiging voor deze happening die op handen is. Reserveert u alvast deze data om uzelf dit feestje te gunnen in de drukte van alledag. We doen dit uit dankbaarheid naar ieder van u en de betrokkenheid van ons allen op de gezamenlijke toekomst waarin we geloven.

Meer informatie mag u de komende maanden verwachten en goede ideeën zijn welkom. Spreek ons gerust aan, mailen of bellen kan ook.

We hopen dat 21 tot en met 24 april 2022 blijvende en dierbare herinneringen zullen oproepen en in het parochie fotoalbum geplakt gaan worden.

Parochiebestuur en pastoraal team parochie HH. Paulus en Ludger

Coronaregels

In deze tijd met het coronavirus moeten we ons aan een aantal regels houden om het virus onder controle te houden. Welke maatregelen wanneer gelden is afhankelijk van de ontwikkelingen rond het virus. De meest recente regels zullen steeds op onze website vermeld worden. Zie ook de websites van het aartsbisdom, RIVM en de rijksoverheid.

Nieuws van de bisschoppen

10 november. De Nederlandse bisschoppen vragen om een aantal coronamaatregelen die eerder al golden opnieuw toe te passen in de R.-K. Kerk. Gelovigen worden gevraagd tijdens vieringen en andere kerkelijke bijeenkomsten anderhalve meter afstand te houden en een mondkapje te dragen wanneer zij zich verplaatsen in de kerk of de ruimte waar de kerkelijke bijeenkomst wordt gehouden. Meer informatie treft u aan op de website van het Aartsbisdom Utrecht: <https://www.aartsbisdom.nl/bisschoppen-voeren-anderhalve-meter-maatregel-en-mondkapjes-opnieuw-in/>

Ludgerwandeling

Zondag 6 februari wordt weer een Ludgerwandeling gehouden. De routes zijn 10, 12,5 en 15 km lang. De deelname kost 6 euro per persoon en is inclusief koffie/thee en kop soep, kinderen mogen kosteloos mee. Honden zijn aangelijnd welkom. Eindpunt weer bij de St. Bonifatiuskerk

Kerstlicht

*Vergeet het licht niet.
Woorden van een lief mens.
Een vrouw met een open hart.
Vergeet het licht niet.*

*Het licht lijkt ons soms te vergeten,
alles aardedonker en grauw,
geen licht op de ogen,
geen licht in de ogen.*

*Overall zoeken naar licht,
wanhopen aan het licht,
nergens licht te ontdekken,
het duister niet licht genoeg.*

*Iemand ziet het donker.
de stem klinkt van verre,
licht hoorbaar,
haast overstemd.*

*Zoveel kunstlicht in deze dagen,
zoveel schijn die bedriegt.
Onverwacht toch echt licht.
Licht sinds mensenheugenis.*

*Lichtend Kind, licht vergeten,
telkens weer doorverteld,
door lieve goede stemmen,
verdergedragen door lichtdragers.*

*Vergeet het licht niet.
Het daagt telkens weer op,
in mensen, in woorden,
die 't duister verdrijven.*

Marinus van den Berg in:
Een nieuw begin – Gebeden en gedichten

In zijn voorwoord schrijft Marinus van den Berg:

Een nieuw begin is vaak ook een einde. Een periode in je leven gaat voorbij. Je bent steeds in verandering. Goede tijden worden afgewisseld door moeilijke tijden. Niet iedere moeilijke tijd blijkt achteraf gezien een slechte tijd te zijn. Als je nog in de chaos zit, zie je dat niet. Je verlangt er wel naar. Een nieuw begin is niet zomaar herinnering. Je gedenkt soms de tijd die achter je ligt. De herinnering is al een litteken op je levensweg. Wie getekend wordt door verdriet kan niet zonder liefde, zonder vriendschap. De liefde en de vriendschap behoeden je voor bitterheid en leegte. Liefde en vriendschap genezen de wonden en geven je de kracht om verwonderd te blijven over een nieuw begin.